VIENYBĖ

70-ti M. 10 N. 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. 1956 M. KOVO (MARCH) 9 D. KAINA 10c.

DABAR

Žvaigždės ir pilvas
Ji buvo lietuvaitė
Arabai ir Izraelis
Floridos seminoles

JUOZAS TYSLIAVA

Spaudoje vis dažniau kalbama apie būsimąjį tarplanetinį susisiekimą.

Vienas astronomas prisipažįsta, kad jam tiesiog verkti norisi, žiūrint į žvaigždes.

Anot jo, "žvaigždės — pašaras akims, bet ne pilvui..."

Ak, tas pilvas, dėl kurio net skruzdės kariauja. Žmogaus pilvas, deja, kaip ir žvaigždėtas dangus, yra be dugno.

Kiek tai liečia žvaigždes, poetai šiuo atveju yra santūresni už mokslininkus.

Pavyzdžiui, Walt Whitmanas pataria "žvaigždes palikti ten, kur jos kabo".

Na, bet jeigu man reikėtų ta tema rašyti eiles, tur būt ir aš jas pradėčiau šiais žodžiais:

Akys stebisi
Žvaigždžių pašaru.
Debesys, debesys,
Paskolinkite ašarų.

***

Iš Berlyno pranešama, kad komunistinės Rytų Vokietijos premjero Otto Grotewohl sekretorė sušaudyta "kaip Jungtinių Valstybė šnipė".

Nedaug kam betgi žinoma, kad ta buvusi komunistinės Vokietijos premjero sekretorė buvo lietuvaitė...

Tai Elli Barczatis (Barčaitytė), gimusi ir augusi Tilžėje.

Tai patvirtina ir jos sesuo Herta, kuriai šiomis dienomis pavyko pasprukti į Vakarų Berlyną.

Prūsų lietuvių, su aiškiai lietuviškomis pavardėmis, galima rasti ablejų Vokietijų — komunistinės ir demokratinės — įstaigose.

Ar jie yra sąmoningi lietuviai, tai jau kitas klausimas.

Ir Jurgis Gerulaitis, tas didžiausias lietuvių kalbos specialistas, kurį, sakoma, bolševikai pakorę, save laikė "lietuvių kilmės vokiečiu..."

***

Velniava aplink šventąją žemę.

Keisčiausia, kad tokios arabų valstybės, kaip Egiptas, Sirija ir Saudi Arabija, pačios ruošdamosios užpulti Izraelį, skelbia — ką?

Kad Izraelis ruošiasi jais užpulti... šį pavasarį.

Lyg, rodos, tuose saulės kepinamuose Viduriniuose Rytuose be pavasario nebūtų galima pradėti karo.

Nesąmonė. Faktiškai, arabai su žydais kariauja nuo pat Izraelio įsikūrimo.

Nenuostabu, kad pagaliau britų ir amerikiečių karo laivai Viduržemio jūrose pajudėjo.

Iš mažos kibirkšties gali kilti didelis gaisras.

Ypač dabar, kai Viduriniuose Rytuose siaučia komunistinių valstybių smalaviriai.

***

Floridos seminoles — vienintelė Amerikos indėnų gentis, kuri su federaline valdžia dar nėra pasirašiusi taikos sutarties.

Ar nuostabu, kad dabar štai Amerikos spauda rašo apie tuos į pelkes suvarytus ir labiausiai nuskriaustus indėnus?

Ta proga verta prisiminti vienas būdingas įvykis iš vadinamų pilgrimų laikų.

Tai buvo 1621 m. kovo 16 d. Po metų laiko, kai pilgrimai jau buvo įsikūrę dabartinėje Plymouth, Mass. vietovėje, atėjo indėnų vadas ir, didžiausiam baltųjų nuostabumui, sušunka: "Welcome, Englishmen!"

Tas iš vieno anglų žvejo pramokęs angliškai kalbėti indėnų vadas, vardu Samoset, buvo nuoširdus pilgrimų draugas.

Panašiai baltuosius ateivius priėmė ir kitos indėnų gentys.

Deja, europiečio gobšumas ilgainiui indėną įstūmė į šią nelygią ir, galimai sakyti, mirtiną kovą.

IŠ TŲ ŠIUKŠLIŲ VIENYBĖS NEPADARYSI, PONS GELŽINI

V. RASTENIS

Nesu Redaktoriui J. Tysliavai dėkingas už "kito lazdos galo" į rankas įbrukimą,— tos lazdos, kuria pasišvaistyti buvo priėmęs į Vienybės skiltis M. Gelžinį, lyg tyčia, Lietuvos Nepriklausomybės Dienos proga... Yra reikalingesnio darbo, negu tas tuščias virkščias nežinia kelintą kartą kulti. Bet, kai išėjus į gatvę koks "kultūringas pilietis" šiūpteli iš lango šiukšlių dėžę tiesiai ant galvos, negi eisi nei kiek nenusipurtęs. Taigi...

1. Tautininkas Gelžinis?

Beveik prieš 10 metų esu rašęs toje pačioje Vienybėje apie **tautininko** sąvoką mūsų kalboje. Šis žodis vartojamas ir vartotinas plačiąja ir siaurąja prasme. Plačiąja prasme tautininku gali būti laikomas ir vadinamas kiekvienas susipratęs tautietis, daras iš tautinio susipratimo visas nuoseklias išvadas. Siaurąja prasme tautininkas mūsų kalboje yra tuo vardu politinės srovės- organizacijos narys ar aiškus pritarėjas-rėmėjas.

Nesirengiu vertinti M. Gelžinio lietuviško tautiškumo plačiąja prasme. Gal jis gali į tą vardą pretenduoti net nepaisant ir tos aplinkybės, kad jam, pavyzdžiui, tokia tautinė vertybė, kaip lietuvių kalba yra tik tarnybinė kalba (panašiai kaip mums daugeliui dabar anglų kalba). Bet M. Gelžinis esąs tautininkas siaurąja prasme, ypač kad jis esąs net "buvęs tautininkų vadas", tai aš tą legendą kategoriškai ginčiju. Netiesa!

Kad sena Klaipėdos krašto lietuvių jaunimo organizacija Santara, ieškodama priemonių atsispirti prieš hitlerinių organizacijų viliones, sudarė tam tikrą sąjungą su jaunalietuviais ir "pasiskolino" iš jų organizacines formas su teise dėvėti visai į jaunalietuvių pa našią uniformą, tas dar nepadarė nei Santaros tautininkų organizacijos padaliniu, nei M. Gelžinio, susidėjusių aplinkybių dėka kurį laiką buvusio Santaros priešaky, "tautininkų vadu."

Aš nepavydžiu tautininko vardo plačiąja prasme nei vienam susipratusiam tautiečiui. O siaurąja prasme — sau tą vardą palaikau ir šiokiose ir kitokiose aplinkybėse, bet M. Gelžiniui jį kategoriškai ginčiju. Ir nepripažįstu jo autoriteto skirstyti tautininkus į "gerus" ir "blogus". Taigi, nepripažįstu ir Redaktoriui J. Tysliavai apibūdinimo — "tautininkas Gelžinis".

2. Ne varna, sūris neiškris.

Būdamas politinės tautininkų grupės pašalietis, taigi jos nepažindamas ir apie ją teturėdamas labai miglotą supratimą, bet siekdamas tų pažiūrų veikėjus pakiršinti, skirstydamas juos į "angelus" ir "šėtonus", M. Gelžinis taip išgyrė Lietuvių Tautininkų Sąjungos vaidmenį Lietuvoje, kad išėjo kažkas panašu į lapės pagyras varnai...

Ne LTS, o prezidento A. Smetonos ir ilgą laiką ministerio pirmininko J. Tūbelio vadovaujama vyriausybė M. Gelžinio minimais laikais planavo ir vykdė Lietuvos vidaus ir užsienio politiką. Tie vyriausybės vadovai tose pareigose buvo ne LTS įgaliotiniai, ir LTS jiems buvo ne instruktorė. Atvirkščiai — jie buvo daugiau LTS ugdytojai, negu jos nurodymų vykdytojai. LTS (nors kartais ir "paniurzgėdama") priėmė ryšininkės vaidmenį tarp tos valdžios ir platesniųjų Lietuvos visuomenės sluogsnių. Politikos planavime ji buvo, geriausiu atveju, vienas iš visos eilės veiksnių, bet ne vienintelė pagrindinė planuotoja. Todėl ir dėl visos tos pažangos, kuri vyko vadinamuoju tautininkų valdymo laikotarpiu, vien sau laurų skinti LTS niekad nepretendavo. Nebent kokių neprašytų pataikūnų lūpose tokių pretenzijų atsiranda. LTS apsiriboja pasididžiavimu, kad rėmė, o ne kliudė tai, kas davė daug gera Lietuvai.

Aš nežinau LTS narių statistikos duomenų iš paskutiniųjų penkerių nepriklausomo gyvenimo metų. Bet žinau, kad 1934-35 metais registruotų LTS narių buvo apie 12,000. Iš jų apie 8,500 buvo ūkininkai, o likusieji kitų užsiėmimų žmonės, kurių tarpe dauguma buvo žemesnių kategorijų tarnautojai.

To pakanka, kad būtų aišku, kokia tuščia yra kalba apie "pavienių LTS narių daugumą", girdi, užleidusių pelningas ekonomines pozicijas kitiems, ir pasitenkinusių... politinės raidos planavimu (!). Visa tai yra pašaliečio fantazijos, primenančios piemenėlio svajones apie karaliaus gyvenimą, anot kurių karalius tai turbūt tik "obliavotom malkom" pečių kūrena...

(Nukelta į 4 psl.)

VARDAI IR FAKTAI LIETUVOJE

— Tiesos pranešimu, "amnestija" pasinaudoję ir "savo noru" į Valstybės saugumo komitetą Vilniuje atvykę užsiregistruoti: Jonas Baronas, buvęs "savisaugos būrio vadovas", dabar gyvenąs Kuršėnuose, Vytautas Valtiekūnas, Domo sūnus, buvęs plechavičiukas, "o po to kurį laiką buvęs nacionalistinėje gaujoje", dabar gyvenąs Vilniuje, Vladas Tijūnėlis, "tarnavęs visą hitlerinės okupacijos laikotarpį apylinkės seniūnu Rokiškio rajone", šiuo metu gyvenęs Vilniuje, Petras Jakštas, "tarnavęs karininku hitlerinių karinėje formuotėje", Juozas Nastajus, buvęs "hitlerinės okupacijos laikotarpiu policininku", dabar gyvenąs Zarasuose

—Išleistos dvi brošiūros apie kalbininkus Joną Jablonskį ir Kazį Būgą. Pirmąją parašė J. Palionis, o antrąją — J. Būtėnas su J. Kruopu.

— Prof. V. Lašas išleidęs veikalą apie raumenų ir nervų sistemos fiziologiją.

—Aktorius P. Zulonas gavęs stalininę premiją.

— Vilniuje miręs Kostas Kličius, kilimo ukmergiškis. Vadovavęs melioracijos darbams.

— Per paskutinius penkerius metus Lietuvoje darbininkai ir tarnautojai pasistatę 3,860 individualių namelių 193,000 kvadratinių metrų bendro ploto.Vadinasi, kiekvienas toks namelis yra 50 kv. metrų ploto...

— Vievyje traktorių sandėlio vedėjas rusas L. Mešborski nutvertas vagiant "liaudies turtą". Teismas tą atėjūną nubaudęs 7 m. kalėjimo.

— Dar visas trečdalis Lietuvos kolchozų savo vadovybėje neturi komunistų.

● **Naujoji Austrijos armija bus aprūpinta Amerikos tankais ir kitais karo pabūkiais.**

Pakistano gubernatorius Iskandar Mirza kovo 23 oficialiai tampa tos musulmoniškos respublikos prezidentu. Dabar Pakistanas bus nepriklausoma respublika Britų imperijos ribose.

Urugvajuje, Pietų Amerikoje, kaip ir Šveicarijoje, respublikos prezidentai keičiami kasmet. Prezidentas Luis Batlle Berres (dešinėje) pasiruošęs perduoti pareigas dr. Alberto Zubiria.

Štai kas atsitinka, kai pora susilaukia auksinių vestuvių. Tai įvyko šiomis dienomis Arlington, Cal. George Tolinson, 71 m. amžiaus, su savo žmona Laura, 63 m. amžiaus, įėjo į bažnyčią tos savo vedybų sukakties švęsti. Prie šeimos prisidėjo vaikai, vaikų vaikai ir vaikučiai,— viso apie 70 asmenų. Rezultatas buvo toks, kad apie šį įvykį dabar rašo visos Amerikos spauda.

PRANCŪZIJA GALI NETEKTI MAROKO, ALŽYRO IR TUNISO

Šiaurės Afrika penkis kartus didesnė už Prancūziją.— Sukilėlių armija Alžyre gerai organizuota. — Tunisui ir Marokui atskilus nuo Prancūzijos, Alžyras neišvengiamai taps nepriklausomas.

Prancūzijos rezidentas Lacosta dabartinę padėtį Šiaurės Afrikoje apibudino taip: "Aš sėdžiu ant garo katilo, kuris kas sekundę gali sprogti".

Ką reiškia Šiaurės Afrika Prancūzijai?

Tai penkis kartus didesnis plotas už Prancūziją. Šitame milžiniškame plote, kuris prilygsta beveik Europos kontinentui, yra 21 milijonas gyventojų, iš kurių tik 2 milijonai europiečių.

Paskutiniais metais gyventojų skaičius čia sparčiai auga. Jei dar 1912 metais Maroke buvo tik 3 milijonai, šiandien jau 8 milijonai. Alžyre iš pusantro milijono pasidaugino iki 10 milijonų. Tunise jau pusketvirto milijono.

Jei Marokas ir Tunisas jau anksčiau turėjo daugiau autonominių teisių, tai Alžyras buvo laikomas Prancūzijos departamentu.

Bet kai arabų kraštuose užsidegė nacionalizmas, ši banga neaplenkė ir Šiaurinės Afrikos.

Per paskutinį dešimtmetį Šiaurės Afrika davė nemažai mokslo žmonių, kurie ėmė rūpintis savo krašto ateitimi, o kai kurie, emigravę į nepriklausomus arabų kraštus, sukūrė tautinius išlaisvinimo komitetus.

Pradžioje Prancūzija turėjo

Vienybės korespondento Šiaurės Afrikoje

●

daug vargo su Tunisu, kuris per Libiją gaudavo ginklų iš arabų kraštų. Čia buvo pradėję kurtis pirmieji arabų išlais vinimo armijos padaliniai. Kiek vėliau, Tunisui gavus daugiau nepriklausomybės, riaušės aprimo, bet sukilimas persimetė į Maroką ir Alžyrą.

Jei prancūzai dar nedavė visiškos nepriklausomybės Tunisui ir Marokui, tai po keleto metų šie kraštai vistiek atsiskirs. Tada prancūzai negalės išsilaikyti Alžyre, kur jau ir taip 30,000 arabų sugebą atsilaikyti prieš 350,000 ginkluotą tankais, patrankomis ir lėktuvais prancūzų armiją.

Arabų sukilėliai nėra palaida, kaip dažnai aiškinama, banditų masė, bet gerai karininiai apmokyta, turinti vadovybę ir patrijotiškai nusiteikusi išlaisvinimo armija, užsispyrusi žūt būt prancūzus suvaryti į jūrą. Kiekvienas sukilėlis, kaip kokį katekizmą, turi "sukilėlio vadovėlį". Vadovėly aiškinama, kaip sukilėliai turi būti organizuoti, kas turi rūpintis karinėmis operacijomis, o kas maisto ir ginklų tiekimu ir kaip specialus žvalgybos aparatas turi kontroliuoti priešo judėjimą geležinkelio stotyse, uostuose ir aerodromuose, registruojant kiekvieno traukinio ar laivo atėjimą, žymesnių asmenų pasirodymą ir t.t. Pats sukilėlis turįs būti aktyvus, agresyvus, greitas ir nesugaunamas.

Jei pradžioje sukilėliai pasirodydavo tik atskirais užpuolimais, tai šiandien jie jau nebijo užpulti keliasdešimt kartų stipresnius prancūzų kariuo menės pulkus. Sukilėliai užpuldinėja miegančius miestelius ir išskerdžia gyventojus iki kūdikio. Vietomis arabai, manifestuodami, išeina prieš prancūzus ir, plėšdami nuo krūtinės marškinius, šaukia: "Šaukite, ko laukiate!" Arabus yra apėmęs troškimas tapti kankiniais. Mirties jie nebijo. Negąsdina jų nė žiaurios prancūzų represijos, kai sulyginami su žeme ištisi arabų kaimai, sušaudomi vaikai, seniai ir moterys... Ne paslaptis, kad praėjusią vasarą per kelias dienas prancūzai iššaudė apie 8,000 arabų...

(Nukelta į 4 psl.)

Pulk. Ismail Ege, buvęs Sovietų armijos slaptosios tarnybos pareigūnas, savo parodymuose Senato Vidaus Saugumo Komisijai, pareiškė, kad mažiausia 80 nuošimčių TASS Sovietų žinių agentūra) agentų užsieniuose yra šnipai.

APLINK PASAULĮ

● **Jungtinės Valstybės ir Didžioji Britanija susitarė sustiprinti savo jėgas rytinėje Viduržemio jūrų srityje, kad būtų galima išvengti karo tarp Izraelio ir arabų valstybių.**

● **Irano šachas atvyko į Karači, Pakistano sostinę, tartis su Amerikos Valstybės sekretorium Dulles ir Britų užsienio reikalų ministeriu Selwyn Lloyd dėl Vidurinių Rytų krizės.**

● **Jungtinių Valstybių ir komunistinės Kinijos ambasadoriai Genevoje iki šiol turėjo 40 atskirų pasitarimų, kurių rezultatai niekam nežinomi.**

● **Šiomis dienomis Milane, Italijoje, gydytojai padarė keistą operaciją: 18 metų vaikinui persodinta mirusio kunigo akį, su kuria jis pradėjo matyti.**

● **Valstybės sekretoriaus ini ciatyva, organizuojamas pasaulinis biuras tarptautinei ko munistų veiklai sekti.**

● **Kai prekybinis italų laivas su 18 jūrininkų plaukė pro Albaniją, jį sulaikė albanų pakraščių sargybos laivas ir nusivarė į Valonos uostą.**

● **Jungtinės Valstybės pasiuntė sveikinimą Prancūzijai, atsisakiusiai nuo Maroko protektorato.**

● **Europos Tarybos Strasburge Patariamosios Asamblėjos speciali komisija, K. Wistrondo pirmininkaujama, yra pakvietusi Lietuvos Diplomatijos Šefą S. Lozoraitį padaryti jai pranešimą apie Lietuvą.**

● **Naujojo Brazilijos respublikos prezidento inauguracijoje ig. ministeris dr. F. Meieris oficialiai atstovavo Lietuvą kaip įgaliotasis ministeris ir nepaprastas pasiuntinys specialioje misijoje, gavęs Diplomatijos Šefo kredencialus, kurie buvo įteikti Brazilijos užsienio reikalų ministerijai.**

● **Šį šeštadienį Anglijos karalienė Elzbieta II atvyksta į Ajaccio, Korsikos salos sostinę, kur ji, gydytojų patariama, pradeda savo atostogas Viduržemio jūroje.**

● **Graikijos premjeras Karamanlis pareiškė, kad valstybėms būtų lengviau atsispirti "raudonajam totalitarizmui", jeigu jos pačios praktikuotų demokratijos principus. Tuo savo pareiškimu premjeras taikė Britams neleidžiantiems apsispręsti Kipro salos gyventojams.**

● **Vakarų Vokietija sutiko Jugoslavijai atlyginti nacių padarytus karo metu nuostolius. Jugoslavija gaus apie 60,000,000 dol. grynais ir kreditu.**

LAISVĖS ŠVENTĖ WATERBURY

Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimas įvyko sekmadienį, vasario 19 d., 11 val. bažnyčioje, o pats minėjimas 4 val. po pietų parapijos salėje. Iškilmes atidarė Alto vicepirm. T. Matas, invokaciją atkalbėjo kn. Juozapas Dilionas. Kalbėjo konkresmanas James T. Patterson iš Washington, D. C., miesto meras Edward D. Bergin, Vienybės red. J. Tysliava, Balfo vedėjas S. Lušys iš Brooklyn, N. Y., miesto teisėjas H. McGill, adv. C. V. Balanda ir šerifas J. Ureinas. Himnus ir tris dainas išpildė parap. choras. Rezoliuciją bei sveikinimus iš gub. A. Ribicoff, kong. J. Dodd, senat. W. A. Purtell, senat. P. Bush ir kun. J. Valantiejaus skaitė Alto sek retorė Marcelė Andrikytė. Vietos anglų kalba laikraštis — Waterbury Republican ir Waterbury American —šios šventės programą plačiai aprašė. Lietuvos išlaisvinimo darbams sukavo:

Bažnytinė rinkliava $327.23, A. L. Bendruomenė $100, T. Matas $100, V. Ramažas $100, dr. P. Vileišis $100. Po $50 — Probate Court teisėjas James Lawlor, Brooklyn Baking Co. ir Krikščionių Demokratų skyrius. Skautų V-ja $32.60. Dr. M. Devenis $26. Po $25 — advokatas P. De Leon, Katalikų Federacija, L. N. P. (48) Klubas, L. P. P. (103) Klubas ir P. Motiečius. Po $20 — City Court Teisėjas H. McGill, Ateitininkų kp., S. Senkus, V. Sidlauskas, Z. Karalius, Sv. Juozapo parapijos choras, T. Sandaros 11-ta kp. Po $15 — A. Aleksis, BALF skyrius, Tarėtų šeima. J. Valaitis ir šeima $12. Moksl. Ateitininkai $11.50. Po $11— P. Kevinas ir Kurai. Po $10 — miesto meras Edward D. Bergin, adv. C. Balanda su žmona, dr. K. Bobelis su žmona, M. Bogušas, A. ir J. Brazauskai, J. Brogis, L. D. S. 5-ta kp., J. ir P. Gaižučiai, P. Jokubauskas, Keniausiai, Kiaunės, Kudirkai, Kuzmickai, Mažeikos, Lietuvos Bičiulių S-ga, Norkeliūnų šeima, A. Orentas, Pluoduzikaičiai, Ramovės S-ga, J. Samoška, K. Strikulis, J. Šidlauskienė, Šv. Vardo d-ja, J. Trečiokas, SLA 11-ta kp., Tautinė S-ga, miesto šerifas J. Určinas, E. ir E. Valionial, V. Valtkus, kun. W. Vichas, Vyčių kp., Zujus, J. Žemaitaičiai su šeima, Žukauskai, V. Petruškevius su šeima $9. Po $8 — Lituanistikos M-la, Taruškai, Tonkūnai, S. Venslauskienė. Po $5 — Aukštuolis, I. Bajalytė, Bajorinai, A. Barkauskas, Bazėnai, Barkauskas, Bazėnas, dr. M. Colney, A. ir K. Čempės, J. Ciplys, J. Davičikas su žmona, P. Drevinskas, Eidukas, V. ir J. Gelumbauskai, S. Geniotas, Islanskai, Grušaitienė, K. Jatužis, Jezukevičiai, Juškevičius, Kaminskas, M. Kašėtaitė, Kazlauskai, Kausyla, Kilmann, M. Kleinaitis, Z. Klevička, Kogelis, I. Kriaučiūnas. A. Lapinskas, Liaudanskienė, Liaudanskas, Mačiokienė, Maldos Apaštalavimo draugija, Madeikienė, Matoniai, Marutis, Marūnai, Moterų bažnytinis choras, E. Michaelytė, Michelsonienė, J. Muraška, M. Nagurskis, Paliuliai, Jonas Paliulis, Paškevičius, A. Pesys, Povilaitienė, Juozas Puodžiūnas, T. Radzevičius, V. Rauba, A. ir J. Raugalai, R. K. Susivienijimo 11 ir 91 kuopos, S. Sarapienė, M. Stankevičienė, O. Saulautienė, Skruzdys, K. Seliokas, Strungys, Šatas, Švelnytė, Slapkūnai, Sližys, dr. V. Šmulkštys, K. Tulienė, Tremtinių d-ja, Tretininkų d-ja, Tretininkų kongregacija, Taraškevičius, Tėvynės Mylėtojų d-ja, Uogintas, K. Urbšaitis, P. Valantiejus, Valūnai, V. Vaškelis, W. Zablauskas, Zdanys, J. Žemaitaitis iš Seymour, Conn., C. Bogužas su žmona, O. Gylienė, Katalikų Karo Veteranų C. Balandos Postas. Kiti aukojo po mažiau. Viso $2,252. 58.

Rinkliavą ir šventės programą pravedė vietos Alto pirm. A. J. Aleksis. Visiems aukotojams, draugijų veikėjams, renginio komisijai ir visuomenei, kenčiančios tėvynės Lietuvos vardu, nuoširdžiai dėkoja.

Waterburio Alto Valdyba.

Arizonos lietuvai Vasario Šešioliktąją minėjo piknike

Phoenix, Arizona. — Vasario 19 d. vietos Lietuvių Klubas surengė pikniką Lietuvos nepriklausomybės sukakčiai paminėti. Buvo kalbų, tautinių šokių, užkandžių ir gėrimų. Svečių buvo iš Chicagos, Detroito ir kitur. Taip pat lietuviai iš Phoenix, Tuscon, Mesa ir Tempe. Šokėjos buvo fotografuojamos ir paskui jų pareikslai įdėti į Phoenix Gazette. Piknikas įvyko South Mountain Park. Tautinių šokėjų grupę sudarė: Rose Sanders, Stella Stanchus, Anna Raudonis, Agnes Barklus, Anna Green, Cecile Stasiūnas, Felicia Kezes ir Jo O'Neil. Publikos buvo daug. Dalyvavo ir kitataučių.

Tuo tarpu kai lietuviai kitur Vasario 16 sukaktį mini salėse, tai čia — po atviru dangumi, piknike. Bravo Arizonos lietuviams.

M. Bulvydienė

— Apie 1925 m. sausio 19 bedarbių "revoliuciją" Kaune Tiesoje rašo J. Apuokas—Maksimavičius. Šio bolševiko žiniom, tą dieną "padūkusi krikčionių policija įsiveržė su arkliais į bažnyčią ir ten mušė pasislėpusius bedarbius..."

— Šiaulėnų apylinkių gyventojai negali nusipirkti lempoms stiklų, nes Radviliškio stiklo fabrikas gaminąs tokius stiklus, kurių gyventojams nereikia.

Adm. Richard E. Byrd, kartu su kitais ekspedicijos dalyviais, lankosi "Mažojoje Amerikoje", kurią jis įsteigė Antartike 1929 m.

SKAUTŲ GRETOS

Redaguoja: R. Šilbajoris, V. Pileika, R. Kezys.

Medžiagą siųsti: R. KEZYS, 100 Cook St., Brooklyn 6, N. Y. Tel. EV 4-1621

Vasario 25-26 d. į Bostoną suvažiavo skaučių vadovės iš Elizabetho, Hartfordo, New Haveno, New Yorko, Philadelphijos ir Worcesterio — apie 50 vadovių. Suvažiavimo tikslas buvo aptarti aktualius šio pakraščio skaučių reikalus. Suvažiavimo prezidiumą sudarė E. Putvytė, J. Janulevičienė, B. Bernotienė — pirmininkė ir D. Papievytė ir J. Pesytė — sekretorės.

Suvažiavimo metu buvo duoti pranešimai iš vietovių veiklos. Apie lietuvių padėtį egzilų skautų tarpe informavo v. s. V. Čepas ir ps. A. Banevičius. Painformuota, kad šiais metais nutarta drauge su broliais rengti vieną didelę stovyklą viso Atlanto pakraščio skautams — skautėms. Nuspręsta birželio 9 d. surengti rytinio pakraščio skaučių vienetams konkursinį laužą. Į šį laužą, kurį sutiko pravesti LSB vyr. laužvedys sktn. V. Bražėnas yra kviečiami ir skautai. Šeštadieni vakare buvo jaukus laužas, kurį pravedė sktn. Treinienė.

Ps. V. Korsakaitė nurodė sistemą kaip suorganizuoti, patraukti ir vadovauti jaunesniosioms skautėms — paukštytėms. Sktn. Čepienė žaidimų forma ir pravedė pavyzdines skaučių sueigas ir posėdžius. J. Simulinaitytė davė skautininkės įžodį. Suvažiavimas, kuris savo pobūdžiu ir apimtimi yra pirmasis šiame pakraštyje, praėjo labai jaukioje ir darbingoje nuotaikoje. Broliai džiaugiasi sesių veiklos klestėjimu ir linki joms geriausios sėkmės.

Mūsų šeimoje

New Yorke skautų vyčių sąskrydžio metu pašnekėsius duos kun. J. Pakalniškis, dr. H. Lukaševičius ir R. Šilbajoris. Dalyvių registracija prasidėda kovo 17 d. 11 val. 30 min. Dienotvarkėje be paskaitų ir diskusijų bus būrelių vadų raportai, laužas, diskusijos dėl vyčių skyriaus ateities darbų ir kt. Sąskrydžio šeimininkai — N. Y. skautų vyčių dr-vė. Registracijos ir nakvynių reikalais rūpinasi "sktn. Pr. Žižmoro" būrelis, o maistu ir nakvynėmis — "Dr. J. Basanavičius" būrelis. — I sąskrydyje dalyvaus apie 60 sk. vyčių ir kandidatų N. Y. skaučių vadovės J. Janulevičienė, D. Audėnaitė, V. Janulevičiūtė, B. Paškevičiūtė, D. Statkiūtė ir B. Ulėnaitė dalyvavo vadovių suvažiavime Bostone vasario 25-26 d. Vyr. sl. V. Gobužas kovo 4 d. buvo perrinktas vyčių dr-vės vadu.

Hartforde kovo 11 d. skautų ir skaučių vietininkijos iškilmingoje sueigoje minės Sv. Kazimiero šventę. Sueiga įvyks 2 val. Lietuvių Amerikos piliečių klubo salėje. Mišios už žuvusius skautus Lietuvoje bus atlaikytos kovo 18 d. Ps. J. Raškys yra priimtas į amerikiečių skautininkų gerojo maz gelio oz-ją ir lanko specialius kursus.

New Britaino buvęs lietuvių radijo valandėlės vedėjas ir aktyvus skautas vytis sktn. Plečkaitis kovo 4 d. buvo atvykęs į New Yorką ir vaidino "Sarkiškių girioj".

Bostono "Senųjų Lapių" skautų vyčių būrelis balandžio 7 d. rengia šaunų vakarą, kuris įvyks 374 Broadway, So. Bostone. R. Mieželis, kuris šiuo metu tarnauja Dėdės Samo kariuomenėje, PLSS Pirmijos nutarimu pakeltas į paskautininko laipsnį.

Worcesteryje gražiai reiškiasi skautų — skaučių tautinių šokėjų grupė, kuriai vadovauja vyr. skautė E. Vizbaraitė. Ši grupė įspūdingai pašoko tautų festivalyje, kuris įvyko vasario 18 d. Rutland, Mass. Ps. S. Simolynaitė vadovauja skaučių draugovei.

LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGOS RINKIMINĖS KOMISIJOS PRANEŠIMAS

Rinkiminė Komisija susidedanti iš Pirmininko Zenono Pajaujo, sekretorės Dalios Bulgarauskaitės ir narių: Algimanto Augūno, Broniaus Jesevičiaus ir Antano Polikaičio skelbia LSS Centro Valdybos, Kontrolės Komisijos ir Garbės Teismo 1956-57 mokslo metams rinkimus.

Kandidatų sąrašo paskutinė data yra balandžio 1 diena (pašto antspaudo data nevėlesne kaip balandžio 1 d., nakties). Sąrašai kandidatus prašoma laikytis LSS JAV Centrinių organų atitinkamų taisyklių.

Rinkiminės Komisijos adresas: Dalia Bulgarauskaitė 2321 Casper St., Detroit 9, Mich.

LSS Rinkiminė Komisija

Adv. S. Briedis į SLA iždo globėjus

Adv. S. Briedis, veiklus SLA narys, plačiai žinomas Amerikos lietuvių veikėjas, kandidatas į SLA iždo globėjus. Kadangi advokatas S. Briedis gyvena Brooklyne, prie pat SLA centro, todėl SLA veikėjai mano, kad dar ir todėl jis yra tinkamas toms pareigoms. Nekalbant jau apie kitas šio gabaus advokato ir veikėjo kvalifikacijas. SLA nariai raginami balsuoti už adv. S. Briedžio kandidatūrą ir jį išrinkti SLA iždo globėju.

SLA Veikėjų Komitetas

LIETUVOS LAISVĖS ŠVENTĖ LINDENE

LINDEN, N. J. — Vasario 26 d. lindiniečiai minėjo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą. Minėjimą atidarė ir jį vedė Alto skyriaus pirmininkas Jonas Liudvinaitis. Garbės prezidiumą sudarė Lietuvos kariuomenės savanoris kūrėjas vyčio kryžiaus kavalierius Vinčas Valentukevičius, Lietuvos karuomenės savanoris kūrėjas Karolis Kubaitis, Lietuvos vicekonsulas Anicetas Simutis, tėvas Tomas Žiūraitis O. P., Lindeno miesto meras W. J. Hurst, kun. Petras Totoraitis ir vyčių atstovas Viktoras Guzevičius. Po Amerikos ir Lietuvos himnų invokacinę maldą sukalbėjo kun. Totoraitis.

Kun. T. Žiūraitis O. P. savo kalboje iškėlė faktą, kad ne 1918 metų vasario 16-toji yra Lietuvos nepriklausomybės gimtadienis, bet 1236 metų nežinoma data ar dar anksčiau. Tuomet karalius Mindaugas kaip visos Lietuvos valdovas sprendė taikos problemas su Volynės kunigaikščiais ir tais metais jau suvienytos Lietuvos kariuomenė sumušė kalavijuočius ties Šiauliais. Ta nepriklausomybė tvėrė net 559 metus. Vasario 16-tosios aktas tėra tik Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas ir tik 22 metams. Mūsų ryžtingas darbas ir kieta kova veda mus į antrąjį Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą. Miesto meras W. J. Hurst sveikino miesto vardu ir mus parėmė savo kuklia auka.

Vicekonsulas Simutis savo kalboje nušvietė dabar vedamą Lietuvos laisvės kovą. Joje visi turime dalyvauti. Kas iš kovos lauko pasitraukia — tampa tėvynės išgama. Ne visi gali kautis ar tam tikrose vietose Lietuvos vardu kalbėti, bet visų šventa pareiga dirbantiems padėti savo pinigine auka. Remkime visus Lietuvos laisvei dirbančius veiksnius.

Vyčių atstovas V. Guzevičius nušvietė vyčių vedamą Lietuvos laisvinimo kovą per angliškąją spaudą ir įtakingiausius asmenis. Čia pat parodė žemėlapį, kurį buvo atspausdinęs vienas Philadelphijos dienraštis. Ten Pabaltijys yra pažymėtas kaip Rusija. Po vyčių protesto laiškų antplūdžio dienraštis atspausdino kitą žemėlapį kur Lietuva, Latvija ir Estija atžymėta Rusijai nepriklausančiais kraštais. Čia pat perskaitė eilę laikraščių citatų, iš kurių matyti, kaip vyčiai formuoja Lietuvai palankią viešąją nuomonę.

Minėjimo dalyviai priėmė Alto skyriaus paruoštas rezoliucijas ir pasiuntė prezidentui D. Eisenhoweriui, Valstybės sekretoriui J. F. Dulles, savo senatoriams ir kongresmanui. Jose reikalaujama Lietuvos laisvinimo bylą ne tik žodžiais, bet ir darbais.

Meninėje dalyje gėrėjomės Irenos Stankūnaitės piano išpildymu. Džiugu, kad ji balso keitimosi krizę jau nugalėjo ir vėl pragydo lakštingalėle. Nenutrūkstama katučių audra rodo, kad publika jos švelnų lyrinį sopraną labai mėgsta. Žinant, kad be viso to ji mokosi ir baleto, tikėkime, kad jos laukia didelė ateitis.

Iš Liudviko Stuko sudainuotų ketvertos dainų matyt, kad jis balso valdyme jau padarė didelę pažangą. Po kruopštaus darbo, to Liudvikui netrūksta, sulauksime naujo gero solisto.

S. Čerienės-Mulks vedamas Birutės ansamblis sudainavo keletą dainelių. Gaila, negalėjo pasirodyti su naujais dalykais, nes dėl nenumatytų priežasčių negalėjo dalyvauti solo partijų dainininkės.

Solistams akompanavo muzikas Juozas Stankūnas. Meninė programa pajvairinta Audronės Butvydaitės, Gailutės Vaičiūnaitės ir Birutės Lanytės padeklamuotais eilėraščiais. Butvydaitė iš 8000 mokinių konkursiniame rašinyje "Kodėl mes mėgstame kitų tautų vaikus" laimėjo pirmą premiją.

Lietuvos laisvinimui surinkta ir Alto centrui pasiųsta 230 dolerių aukų, kurias salėje surinko A. Davydauskienė, J. Ramanauskaitė, D. Vaičiūnaitė, M. Varneckas, Vl. Tursa ir J. Prapuolenis. Ženkelius prie durų segiojo Stefa Varneckienė ir Genutė Čemaskaitė. Salę papuošė B. Vasylionis, Vl. Tursa, Algis Skudzinskas, Antanas Šaltenis ir Henrikas Naumaiskis.

J. Prapuolenis

Elizabetho skautės ir skautai rengia vakarą su šokiais, grojant geram orkestrui, gegužės 12 d.

draugams Paryžiuje

LNA. vasario 28. — Paryžiaus dienraštis Le Monde, neoficialus Prancūzijos užsienių reikalų ministerijos nuomonių bei nuotaikų reiškėjas, savo vasario 18 d. numerio "Užrašų knygelėje" (Le Carnet du Monde) pranešė, kad "Lietuvos valstybinės šventės proga, įgaliotas ministeris Antanina Bačkienė vakar, ketvirtadienį, Cercle interaliee patalpose surengė Lietuvos draugams pietus, kuriems pirmininkavo Respublikos Tarybos viceprimininkas p. Ernest Pezet".

Pažymėtina, kad šiame laikraščio skyriuje atžimimi tik svarbesni Paryžiaus diplomatinio bei augštosios visuomenės gyvenimo įvykiai. Diplomatinių pareigūnų bei asmenų titulų atžymėjimas prižiūrimas griežtai prisilaikant Užsienių Reikalų Ministerijos protokolo skyriaus duomenų.

— Pats vyriausias Lietuvos komunistas A. Sniečkus Vilniuje prisipažino, jog "kaimo parduotuvėse neretai trūksta pirmo reikalingumo prekių, tokių, kaip druska, degtukai, žibalas, muilas ir kt.

— Panevėžy drabužių krautuvės esą užverstos mažų dydžių drabužiais. Kitokių dydžių siuvyklos nesiuvanti. Siuvyklos vadovybė tai aiškina: "medžiagą taupom".

ŽINOKITE, KAD

ILGI ŽIEMOS VAKARAI VERKDAMI PRAŠO KNYGŲ, ypač tų, kurios parduodamos už visai žmonišką kainą ir kurias pradėjote skaityti, skaitysite neatsikvėpdami, kol pabaigsite. $13.00 VERTĖS KNYGN DABAR TIK UŽ $5.00! Tuoj kiškite penkinukę į voką ir siųskite, nes tokia proga pasitinka retai, nei aukso klodų atradimas.

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėt negali, kada mane skaitai. 311 psl., kaina $3.00.

ČIKAGOS SESĖLIAI (novelės) sako: skaitai mane, nes aš paredau tau gyvenimą baisesni, negu pats gyvenimas parodytų. 316 psl., kaina $3.00. Iliustruota.

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi 449 psl., kaina $4.00. Iliustruota.

ŠLIUPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, o tik $3.00!

VISOS 4 KNYGOS SYKIU tik už $5.00! Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite: **Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.**

JUCUS SISTERS RESTAURANT
Stasys Jucus, Vedėjas
(Lakūno Darėaus brolis)
Atdara visą naktį.
1608 W. 47th STREET, CHICAGO, ILL.
(47th St. ir Ashland Ave.)
LAfayette 3-9670

TRAUN'S BAR
AUGUST TRAUN, Sav.
N.E. cor. 7th & DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9785

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2nd Street PHILADELPHIA, PA
Tel. DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.
PO 5-4110

GERIAUSIAS
INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS
ORMAN & MICHELSON
111-15 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.
VIrginia 6-1800

SANTARVĖS ŽINIOS IR MINTYS

Nr. 6. 1956. III. 9 Visas informacijas, straipsnius ir laiškus siųsti šio skyriaus redaktoriui adresu:
Bronys Raila, 1572 W. Vernon Ave., Los Angeles 62, Calif., USA.

Graži nebetiesa

Per Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą New Yorke pagrindinis iškilmių kalbėtojas Dr. J. Pajaujis papasakojo, jog jo sutinkami įžymūs kitų pavergtų tautų asmenys Washingtone yra reiškę pasigėrėjimą lietuvių organizaciniu vieningumu.

Anot jų "...lietuviai, kaip nė viena kita tautinė grupė, štai turi vieną centrinį politinį organą — Vliką,— kuriame bendradarbiaja visos politinės srovės ir rezistenciniai sąjudžiai"

Dr. Pajaujis čia pat dar nuo savęs pridėjo: "Nepasiaptis, kad ir kompetentingi Valstybės Departamento pareigūnai šį faktą labai teigiamai vertina".

Jeigu lietuviai turi vieną centrinį politinį organą ir jeigu jame bendradarbiauja VISOS politinės srovės ir rezistenciniai sąjudžiai,— tai be abejo būtų labai gražus dalykas. Nenuostabu, kad tadą ir Valstybės Departamento pareigūnai tokį faktą teigiamai vertintų...

***

Belieka tik vienas klausimas: — ar visa tai yra faktas.

Deja, kaip jūs visi žinotę, tai nėra faktas! Lietuvoje, naclų pogrindyje, rezistencinės grupės, tautininkai ir kairiosios srovės sugebėjo bendradarbiauti. Su dideliu vargu, jau prieš galo pradžią, joms pavyko susitarti ir su krikščionių demokratų grupėmis. Tada buvo sudarytas Vlikas.

Bet tremtyje jis ėmė byrėti. Daugausia jį nušeimininkavo ir sugriovė prel. Krupavičiaus ir kelių jo satelitų laikysena. Prieš tris metus iš jo išstojo krikdemų rezistencinė organizacija Lietuvių Frontas. Praėjusių metų pabaigoje išstojo ir vienintelė dar likusi jame rezistencinė organizacija —Liet. Laisvės Kovotojų Sąjunga. Lietuvių Rezistencinė Santarvė krupavičiniame Vlike niekada nebuvo.

Taip, kad šiandien yra naujas faktas: Vlikas nebejungia nei visų politinių srovių (išstojo tautininkai), ir jame nuo šiol nebėra nei vienos rezistencinės organizacijos. Ir pagaliau, Vlikas nebėra, kaip ir tremties praeityje nebuvo, joks "vienas centrinis politinis organas".

***

Tad būtų šiandien kiek nuostabu ir nelabai patikima, kad Valstybės Departamento pareigūnai tai laikytų "teigiamu reiškiniu". Ir lietuvių plačioji visuomenė į tai teigiamai nebežiūri.

O tokią padėtį sudaro Vliko tradicinis nenoras susitarti dėl realios politinio darbo sąrangos ir teigiamos bendradarbiavimo dvasios. Todėl ir anas pradžioje minėtas tvirtinimas lieka tik svajinga, ilgesinga ir graži nebetiesa!

Minėjimas Toronte

Toronto (Kanadoj) susidariusiam LNT Komitetui pirmininkauja Kostas Kalendra, Toronto LRS skyriaus pirmininkas. Komitetas sėkmingai suruošė Vasario 16 minėjimą su paskaitininkais konsulu V. Gyliu ir J. Smetona iš Clevelando. Koncertinėje dalyje puikiai pasirodė dainininkai V. Marijošius ir M. Vilčiauskaitė, akompanuojant muzikui Gailevičiui. Minėjimas davė gerų pajamų Lietuvos Nepriklausomybės Fondui.

— Šiuo metu Vilniaus filharmonijos chore esą 76 dainininkai. Paminėta filharmonijos 15 metų sukaktis.

EGZILINĖS VYRIAUSYBĖS KELIU...

STASYS KUZMINSKAS
LRS Europos Komiteto
vicepirmininkas

•

Jau yra pakankamai davinių manyti, kad naujojo VLIKo pirmininko ir naujos Vykdomosios Tarybos pirmininkės vienas vyriausių uždavinių bus mėginti sudaryti Lietuvos "Egzilinę Vyriausybę". Girdi, egzilinė vyriausybė galėsianti smarkiau ir ryžtingiau kovoti dėl Lietuvos laisvės.

Apie egzilinių vyriausybių sumanymus ir apie tai, kad Vlikas nepakankamai reprezentatyvus savo užsibrėžtiems uždaviniams atlikti, girdėjome jau nuo seniai iš pačio Vliko. Taigi, tie lietuviai, kurie iš persitvarkiusio Vliko ir VT tikėjosi kad ir nedaug naujo, bus apvilti. Kaip senas, taip ir naujas Vlikas trokš valdžios, jo nariai — ministerių postų ir ministerijų. Atseit, Vlike ir VT buvo pakeisti asmenys ne todėl, kad naujieji turi naujų minčių, kaip vesti Lietuvos laisvinimo reikalus, bet tik todėl, kad jiems patikėta daugiau sugebėjimų įgyvendinti senas Vliko svajones. Štai koks skirtumas tarp senojo Vliko ir naujojo, tarp atstatydinto VT pirmininko ir naujai paskirtos VT pirmininkės. Naujieji nebent žada būti vikresni ir veiksmingesni...

Ko lietuviškoji visuomenė gali tikėtis iš tų kad ir naujai užsibrėžtų, bet senų sumanymų? Deja, nieko gero.

Pasmarkintas naujų pirmininkų veiksmingumas egzilinės vyriausybės kryptimi visų pirma neišvengiamai turėtų at naujinti ir pasmarkinti kovą su Lietuvos Diplomatija. Pastaroji ne tai kad nenorėtų, bet neturėtų teisės ir negalėtų pripažinti, palaikyti kontaktą arba subordinuotis bet kuriai tokios rūšies egzelinei vyriausybei. Neturės teisės ir negalės todėl, kad ji atstovauja Nepriklausomos Lietuvos Respubliką ir tuo pačiu yra įsipareigojusi būti jos sargyboje tarptautinėj pasaulio valstybių sąrangoj. Lietuvos Diplomatija yra Nepriklausomos Lietuvos valstybinis veiksnys užsienyje ir esamomis aplinkybėmis negali būti bet kuriame sąlytyje su "tremties vyriausybėmis".

Neresdama ryšių su Lietuvos Diplomatija ir kovodama su ja, egzilinė vyriausybė neišvengiamai paskatintų politines intrigas, tarpgrupines kovas, asmeninių ambicijų lenktyniavimus ir politinius kivirčius pačioj lietuviškoj bendruomenėj. Taigi Lietuvos laisvinimo reikalai atsidurtų dar blogesnėj padėty, negu jie yra jau šiandien.

O gal, neįžiūrint visų tų neigiamybių, egzilinę vyriausybę visgi pasisektų įkurti? Gal todėl naujieji pirmininkai ir mano, kad reikia ir verta spraustis į ją bet kuria kaina?

Galima pasakyti iš anksto, kad šiuo metu nėra jokių prielankių sąlygų tokiai vyriausybei ir nesimato, kad jos būtų artimiausioj ateity.

Kad egzilinė vyriausybė būtų vyriausybė, o ne egzilinė komedija, kaip jau yra buvę praeity pas įvairias tautas tremtyje, tam visų pirma reikalinga viena sąlyga, — reikalinga, kad tokią egzilinę vyriausybę pripažintų svetimos valstybės, konkrečiai pirmoj eilėj — JA Valstybės ir Didžioji Britanija. Bet mes jau žinome, kad tokios pastangos, ieškant pripažinimo galimybių, tiek prel. M. Krupavičiui Washingtone, tiek dr. P. Karveliui Bonnoje pasibaigė neigiamai. O apie Didž. Britaniją tai negali būti ir kalbos, čia ir įmantriausi lietuviški emigrantai politikai dar neturėjo drąsos prisistatyti save ministerialis.

Be to, mažiau svarbu, kad dėl tokios egz. vyriausybės pirmiau sutartų visa lietuvių bendruomenė. Čia irgi nėra mažiausių galimybių LNT, Lietuvos Nepriklausomybės Talka, tikrai nepritars. O tas jau pakankamai daug, nes LNT turi apjungusi maždaug pusę visos organizuotos lietuviškos bendruomenės tremtyje.

Taigi, ką tokia egz. vyriausybė galėtų nuveikti, jeigu jos šalinsis ne tik svetimos valstybės, bet ir mūsų pačių diplomatai dėl kurios bus skirtingos nuomonės ir pati lietuviškoji bendruomenė?

Ji bus dar blogesnė, negu dabartinis Vlikas arba jo Vykd. Taryba. Tarptautinėj plotmėj egz. vyriausybė savo esimo faktu gerokai sukrompomituotų Lietuvos laisvinimo reikalą, o pačių lietuvių tarpe ji pritašytų storą sluogsnį naujų nesantaikos skiedrų. O jų juk ir taip yra pakankamai. Per tų skiedrų krūvas greit jau nematysime nei Nemuno, nei Vilniaus Bokšto.

Ir pagaliau, ar egz. vyriausybė tikrai norima kurti suveiksminti Lietuvos laisvinimo bylai? Ar tik per egz. vyriausybę nebus ieškomas naujas padėjėjas į akligatvį patekusiam ir susikompromitavusiam Vlikui? Pasisakykime atviai, kad tikro Vliko daugiau nebėra, kad jo pirmoji raidė V yra nubyrėjusi į tą patį tarpgrupinių kovų, politinių intrigų, provokacinių meilų bei šmeižtų skiedrynąą, kurį Vlikas dešimties metų būvyje sumaniai yra pritašęs.

Kada buvo žadinama lietuvių tauta, kada buvo kuriama Lietuvos valstybė, ar Kudirkai, Basanavičiui, Griniui, Šliupui, Vileišiui reikalinga buvo bet kurios rūšies vyriausybė? Kiek vienas jų savo dvasine prigimtimi atstovavo tiek aukštą tautinio susipratimo, valstybingumo ir visuomeninės doros lygį, jog ta jų dvasinė prigimtis buvo pakankamas laidas jų darbų sėkmei.

Ar nebūtų laikas mūsų dabartiniams veikėjams tremtyje perkratyti savo dvasinę prigimtį ir paklausti Lietuvišką Sąžinę, kuriuo keliu jiems eiti?

CHICAGOJE IR DETROITE NAUJI SKYRIŲ KOMIETAI

Užsibrėždami darbo planus šiems metams, per vasario mėnesį du stambūs ALRS skyriai išsirinko naujus komitetus Chicagos. ALRS skyriaus komitetan visuotiniame susirinkime buvo išrinkti: Jonas Budrikas, Kazys Kalinauskas ir Alfonsas Paukštė, kandatais — Antanas Kleslys ir Albinas Valentinas.

Detroito skyriaus naujan komitetan vienbalsiai išrinkti: pirm. Pranas Stanionis, sekr. Vincas Tamošiūnas, ižd. Bronė Kotkienė.. Į Detroito Organizacijų Centrą — Bronė Kotkienė ir Justas Preibis. Į Detroito LNT Komitetą — rašytojas Vytautas Alantas. Vasario 16 skyriaus išlaikomai mokinei remti ir šalpai — komiteto narys V. Kanklis.

— Lietuvoj dar ne viename kolchoze pernai darbininkams už darbo dieną mokėta 75 kapeikos pinigais ir 5 kg. įvairių grūdų.

VITALIS BUKŠNAITIS

Well, it's good to be back at the old stand again, cooking up columns once more, after a three month leave of absece induced by an accumulation of commitments which suddenly discended upon me last November. There was a good deal of work involved, I had a lot of fun, and I enjoyed many interesting experiences among Lithuanian DP's who settled in Maryland, New Jersey and New York — all of which I will write about in subsequent columns.

***

This doesn't mean that our barnstorming tour is completed. Director Vitalis Žukauskas is still finding places for our troupe to appear in performances of Vaičiūnas' "Naujieji Žmonės," and our next stop will be in Boston, Sunday, March 18th. It has been a long time since I appeared before a Boston Lithuanian American audience, and I'm really looking forward to seeing many old friends and acquaintances once more. Just like old times again!

***

It is interesting to note that the Lithuanian American scene in Brooklyn has really been "jumping" since your New York correspondent remarked that the place seemed to be culturally "dead". Ir you recall, my opinions expressed at the time caused somewhat of a tempest in a teapot. However, it was worth all the fuss. It seems to have awakened many of our domestic and imported latent talents. With normal progress, Brooklyn will once again be the cultural center of Lithuanian America.

***

Let's take a quick glance over the Lithuanian American activity during the last three months in Brooklyn and vicinity. Vienybė's annual concert at Webster Hall attracted the biggest attendance ever jammed into that auditorium for that purpose, a few weeks later the commemoration of Lithuania's Declaration of Independence also drew thousands of Lithuanian Americans, the Operetta Chorus emerged with its most ambitious presentation since World War II with enough know-how to indicate that it won't be long before that group once more will regale our audiences with honest-to-goodness operetta performances.

***

More important than many of our people think, is the fact that the Brooklyn Lithuanian American Citizen's Club has finally put over the most thorought house-cleaning in its thirthy year history. I've always had a fondness for that big brick building on the corner of Stagg and Union Avenues. The first concert held in its auditorium November 15th, 1931 featured the Troubadours Quartette, consisting of Stanley Kazemėkas, K. B. Kriaučiūnas, Felix Morkus and myself. It was a cozy and convenient place for dinners, songs recitals, meetings and rehearsals.

***

During recent years left-wingers and reds insinuated themselves into influential positions in the club's management to the extent that it was almost impossible to get a permit to hold a dance there. Last month, the patience of the respectable rank and file members was exhausted. At a special meeting the entire management and administration of the Club was voted out of office and replaced by officers who pledged that every effort would be made to reestablish the Club as a social and cultural center for patriotic Lithuanian Americans. Bravo!

Maisto trūkumas ir partizanai Lietuvoje

LNA, vasario 29.— Pereitais ir šiais metais Lietuvoje paryškėjęs duonos, mėsos, cukraus ir kaikurių kitų kasdieninio vartojimo prekių trūkumas. Mažesniuose miesteliuose ir kaimuose duonos trūkumas esąs ryškesnis kaip miestuose. Trūksta taip pat kuro ir gyvulians pašarų.

Nevisai aiškios žinios prasitaria apie neva pasireiškusius lietuvių jaunimo bruzdėjimus pereitais metais bei partizaninio veikimo atgijimą pereitais ir net šiais metais, nepaisant to, kad gyventojai jau yra labai įbauginti ankstesnių teroro bangų. Su tuo siejami ir pastarieji pasikeitimai viršūnėse. Teigiama, kad drauge su tuo pasiketimu, tai yra sausio gale ar vasario pradžioje, pasikartoję ir išvežimai, bet neapibūdinama, kokio masto.

Perdaug veiksnių, permaž kultūrinio darbo

ROCHESTER, N. Y.— Vietos ALRS skyrius, norėdamas suaktyvinti savo veiklą, yra numatęs suruošti savo nariams ir svečiams-rėmėjams visą eilę diskusinių pranešimų aktualiais mūsų gyvenimo klausimais. Pirmas toks susirinkimas įvyko vasario 18 d. Buvo diskutuojama tema:—kas svarbiau kultūrinė ar politinė veikla? Pagrindų buvo paimtas Valt. Banaitčio etr. "Tą garbę gavome užgimę...", neseniai tilpęs Santarvės Nr. 7-8.

Diskusijos buvo labai gyvos ir visi vienbalsiai pasisakė už pirmenybės atidavimą kultūrinei veiklai, jei mes norime išlaikyti lietuvybę. Įvairių politinių veiksnių jau yra perdaug, o kultūrinė veikla niekas rimtai nesirūpina. Buvo pasiūlyta įvairių projektų, kurie savo ruožtu perduoti ALRS Centro Komitetui. Diskusijas vedė skyriaus p-kas H. Žemelis.

Artimoje ateity skyriaus susirinkimuose pasižadėjo diskutinius pranešimus padaryti: ekonominiais klausimais dipl. ekon. J. Valiukėnas ir moderninio meno klausimais — dail. A. Dargis.

Skyriaus labai aktyvus narys ir pirmasis pirmininkas pulk. Pr. Saladžius jau kelintus metus iš eilės vadovauja vietos Radijo Klubui, kuris išlaiko Rochesterio lietuvių radijo valandėlę. Pr. Saladžius taip pat yra uolus Santarvės žurnalo platintojas.

Prezidentas Eisenhoweris tariasi su brig. gen. John R. Kilpatrick, kuris yra "Citizens For Eisenhower" komiteto pirmininkas, dėl būsimųjų rinkimų kampanijos.

Paulius Gaubys
FOTOGRAFIJA
Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi aliejiniai portretai
P. Gaubys foto srity dirbąs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.
85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y.
(BMT Jamaica linija, Forest Parkway stotis.)
Tel.: VI 6-2164
po 6 val. vakaro, nedarbo dienom visą dieną.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA
didžiausias lituanistikos žinynas, lietuvių kultūros paminklas
Iš suprojektuotų 20—21 tomo septyni jau išspausdinti, kiti rengiami. Redaktoriai visą LE ruošimo darbą pagal atskiras raides pasiskirstę iki galo.
Laikas įsigyti, nes nuo VIII tomo LE bus spausdinama tik prenumeratoriams.
Lengvos sąlygos: įmokėjusiems bent už vieną tomą, visi išėjusieji tomai siunčiami iš karto. Likusios sumos mokėjimas išdėstomas užsakiusiam priimtinomis dalimis. Vieno tomo kaina J. A. V. $7.75, visur kitur $8.00.
Užsisakymai siųstini šiuo adresu:
J. Kapočius, Lietuvių Enciklopedija
265 C STREET, SOUTH BOSTON 27, MASS.
Paskubėkite — atsargos ribotos!

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9737

JUOZAS GRABAU
Licensed
REAL ESTATE BROKER
Patyręs nekilnojamo turto pirkimo pardavimo tarpininkas. Namų pirkimo ar pardavimo atveju patartina kreiptis į savo tautietį. Būsite patenkinti sąžininga ir rūpestinga paslauga.
227 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y.
STagg 2-7524

NORITE GEROS — MENIŠKOS
FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO,
ŠEIMOS,
VAIKŲ,
įvairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS,
baigęs New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
skambinti tel. HY 7-4677

ELMHURST AUTO COLLISSION REPAIRS
ZIGMAS ZALIAUSKAS, Sav.
Taisoma, parduodama, tarpininkaujama ir padedama nupirkti automašinas.
Sąžiningas, geras ir prieinamas patarnavimas.
90-30 43rd Ave. Elmhurst, N. Y.
Telefonai: IL 7-1430, IL 7-1437
Namų tel. GL 6-8659

VIENYBĖ
LITHUANIAN WEEKLY
Established 1886

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher
Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-0862

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:
USA per year $5.00
CANADA and other countries $6.00

Advertising Rates on Application

SLA rinkimai

Senajam SLA iždininkui adv. K. Gugiui atsisakius kandidatuoti, šiuose SLA Vykdomosios Tarybos rinkimuose yra proga į tą vietą išrinkti kvalifikuotą ir pareigingą asmenį, būtent, Albiną S. Trečioką. Laimingų aplinkybių dėka — adv. J. R. Virbaliui atšaukus savo kandidatūrą į iždininkus— A. S. Trečiokas yra vienintelis "opozicijos" kandidatas šiuose SLA Vykdomosios Tarybos rinkimuose.

SLA nariai, kuriems nuoširdžiai rūpi organizacijos gerovė, jos finansiniai reikalai, gali drąsiai balsuoti už A. S. Trečioką. Nekalbant apie jo tinkamumą SLA iždininko pareigoms, tenka priminti dar kitas labai svarbus faktas: A. S. Trečiokas gyvena New Yorko kaimynystėje, todėl jam nereikės važinėti tūkstančius mylių ir eikvoti SLA narių pinigus "sugaištam laikui".

SLA nariai nepadarys klaidos, išsirinkę A. S. Trečioką savo iždininku.

Mes ir lenkai

"Tik iš lenkų sužinome apie jų derybas su lietuviais", sako Darbininkas, rašydamas apie 1935 metus, kai "lenkų diplomatinė misija įsikuria Kaune, o lietuvių Varšuvoje".

O ar dabar kitaip? Ar lietuvių visuomenė būtų sužinojusi apie mūsų veiksnių "derybas" su lenkais, jeigu lenkų spauda nebūtų pranešusi.

Štai Chicagos lenkų dienraštis Dziennik Związkowy ryšium su tomis "derybomis" net pasipuošė piešiniu,kuriame vaizduojami du bendrakeleiviai, "Polacy-Litwini", nešantieji bendrą naštą —"Wspolny ciężar niedoli"...

Mums rašo —

Vienybė gavo tokio turinio rašinį:

Tai atsitiko Vasario 16-ją minint. Baigus programos dalį prasidėjo aukų rinkimas. Vos spėjus rinkėjams pajudėti, bematant keletas, kaip čia moky tus vadina, inteligentų pakilo iš savo pirmųjų vietų ir, aiškiai vengdami rinkėjų, skubėjo į savo limoziną. Jau tie asmenys nebe pirmą kartą pro tuos rinkėjus kur tai muskuba, todėl tokie "inteligentiški" pavyzdžiai tikrai yra labai liūdnos vertės...

Tokio šykštumo pavyzdžių nedaug pasitaiko, bet visada bus perdaug, kad bent vienas jų ateityje pasikartotų. Net išalkęs žvėris kartais atsisako savo kąsnio dėl savo vaikų, kai tuo tarpu pasituri inteligentai gailisi pavergtam kraštui net savo ištekliaus trupinių!

Geras dalykas taupumas, bet blogas reikalas savigarbos ir tėvynės meilės praradimas. Pinigas visiems reikalingas, bet šykštumas ir dar jo demonstravimas tikrai niekam nereikalingas, net patiems piniginės brangintojams gali būti kenksmingas. Jei tokie žmonės tikrai negali dėl savo piniginės tokia brangia proga žmonėmis pabūti, tai ar negeriau tokiems likti namie ar kur kitur ištikimai budėti savo piniginės sargyboje?!

IŠ TŲ ŠIUKŠLIŲ VIENYBĖS NEPADARYSI, PONS GELŽINI

3. "Destruktyvus darbas" ne visada blogas

Name, kuriame nuomojame butą, pradėjo atsirasti tarakonų... Savininkas mano, kad tai menkniekis. Tad mes patys perkam DDT ir naikinam tarakonus. Destruktyvus darbas... Bet, jei savininkas ne tik pats tarakonų nenaikintų, o ir man tą "destruktyvų darbą" draustų, turėčiau jieškoti kito buto. Negi M. Gelžinis ver stų mane "vienybės labui" su tarakonais gyventi?

Deja, panaši padėtis susidarė ir Vlike, kur šeimininkai pasirodė daug konservatyviškesni už mano gyvenamo namo tamsiaodį šeimininką...

4. Buvusių bosų pėdomis

Kartodamas savo buvusių bosų jau prieš metus pradėtą nusikalstamą darbą, M. Gelžinis vėl naudojasi ištraukomis iš vogto laiško. Tiek to. Jis dar kartą nori kaiko paklausti apie tą laišką. Vienas klausimas — kam buvusios reikalingos žinios apie Leoną ir Co. Atsakau: tarakonams naikinti!

Kitas klausimas — kam tos spalvingos žinios buvo skirtos? Prašau: vienai geraširdei tetai, kurią tie kavalieriai ciniškai apgaudinėja. Aišku? Kitiems gal ir ne visai, bet M. Gelžiniui turi būti aišku, nes jis tai maloningai tetai galantiškai bučiuodamas rankutę, atsisukęs tituluoja ją "tamsiuoju pogrindžiu". Tai dar spalvingiau išryškina ir jo, kaip ir kitų tos aplinkos kavalierių, ciniškumą.

5. M. Gelžinio kursas mažlietuvių vardu

M. G. cituoja kitą mano jam asmeniškai rašytą laišką, kuriame buvo bandyta aiškintis, kokia linkme jis Vliko Vykdomojoj Taryboj reprezentuoja MLT. Dabar jam tas laiškas destruktyvus, neturėjęs jokios konstruktyvios minties. O savo atsakyme į tą patį laišką tas pats M. Gelžinis 1953 m. lapkričio 23 dieną štai kaip rašė:

"Didžiai Gerbiamas Pone Rasteni,

Ačiū už Tamstos spalio 22 d laišką. Jame iškelta daugelis minčių. Beveik kiekvienas sakinys yra įdomus ir nuomonių pasidalinimo tikrai vertas. Bet tai mūsų "didžiosios" vidaus "politikos" klausimai, dėl kurių, jei artimu laiku nepasimatytumėm, būtinai turėsime raš tu padiskutuoti. Malonu išgirsti, kad ir Tamsta, šiaip darbais gana užverstas, visais mums visiems rūpimais klausimais giliai sielojatės ir labai rūpestingai juos gvildenate".

Kodėl dabar M. G. visiškai kitaip apibudina tą patį laišką? Greičiausia todėl, kad jis mažlietuviams atstovauti pasirinko "neutralų", tai yra... karvelinį kursą, kuris ir pasireiškia Vienybėje taip vaizdžiai jo atskleistu šiukšlių pylimu ant galvų visiems, kas to kurso negiria.

Kadangi M. G. šį kadai jo labai įvertintą laišką saviškai paredagavo, prašau Vienybėje vietos prijungti prie M. G. išpešiotų citatų neatskirtinai susijusias laiško dalis, parodančias, apie ką buvo kalbama.

***

Nesikrapštysiu pabertose šiu kūlėse giliau. Tebūnie tik atžymėta, kad susidėjusių aplinkybių dėka, man tenka dalyvauti tautininkų Vlike atstovavimo reikalų sprendimuose ne nuo 1953 m., kaip tą M. G. išrado, bet faktiškai nuo 1946 metų, kai tik susidarė galimybė laiškais susisiekti su Vokietija. 1953 metai gali būti reikšmingi nebent dėl to, kad tais metais M. Gelžinis atsirado Reutlingene... Bet tas irgi nesudaro pagrindo tiems metams virsti kažkokiais "kritiškais" metais.

V. RASTENIO LAIŠKAS M. GELŽINIUI

(Nesuklastuotasis)

M. Gelžinis Vienybėje vasario 17 d. skelbė ištraukas iš V. Rastenio jam 1953 metų spalio 22 dieną rašyto laiško. Čia skelbiamas ištisas to laiško puslapis, iš kurio matyti, kokia buvo tikroji laiško prasmė:

"...Sakysim, galite būti dėl ko nors susitaręs su LTS atstovu — tiek to. Bet tai dar neturėtų reikšti, kad principiniuose klausimuose tai turėtų nuvaryti LM (Mažosios Lietuvos) atstovus nuo jiems natūralios pažiūros. Nes man atrodo, kad LM atstovams tikrai būtų **natūralu** stoti už Vliko lojalų bendradarbiavimą su LDS ir, kur reikia, taip pat ir su LRS. Jei tai įvyktų, tada visuomenė pajustų, kad Vlikas pasiekė didelę dalį užsimotosios konsolidacijos, tada būtų nuotaika, pasitikėjimas, tada ir Vliko autoritetas būtų kitoks, tada ir darbas būtų žymiai produktingesnis. Ar to nesinorėtų pasiekti? Taip! Norėtųsi, ir reikia. Tad—pirmyn!

Yra kliūčių? Kur jos? Taip klausimą reikia statyti. Ir jas nustačius, šalinti be kompromisų. Jei ta kliūtis yra toks ar toks pirmininkas — reikia ją šalinti. Nepajėgiate? Kodėl? Greičiausia tik todėl, kad vis tai vienas tai kitas nusvyruoja ten, kur tos kliūtys palaikomos, o ne raunamos. O juk Vlike yra gana pajėgų joms išrauti. Tik vieningai!

Visas "pasaulis" kalba apie "klerikalinį" ir "liberalinį" bloką Vlike. Šiuo metu "liberalinis" skaičiumi gausesnis. O viskas dedasi taip, kaip "klerikalinis" siekia. Kas išeina? Kas atsako už rezultatus? Argi mažuma? Tą sunku įrodyti, nes kiekvienam paprastai atrodo, jog atsakinga dauguma. Kaip kitaip gali būti! Kas žinom padėtį, suprantam, kaip iš daugumos pasidaro mažuma, bet plačioji visuomenė to nesupranta.

Sveikas savo ieiške nusiskun dei vadinamojo "liberalinio" bloko pasyvumu net savo pareiškimais Eltai. Ne čia yra bėda. Kas iš tų gausių pareiškimų, jei nėra nugarkaulio nesilenkiančio prieš kito bloko užsimojimus. Kas iš to, jei daug vienaip kalbėsi, o nieko nepadarysi. **Reikia ne pareiškimų, o atitinkamai kietų balsavimų.**

Dabar yra augščiausias laikas pastatyti klausimą — ar Vlikas eina konsolidacijos linkme, ar palaiko obstrukcinę taktiką? Taip, ar taip? Atidėti į šalį, išbraukti, užmiršti pirmininkų pareiškimus Romoje ir tuojau atnaujinti pasitarimą su LDS bei LRS pirma numatytos programos ribose, aiškiai užsibrėžus tikslą **sutarti dėl lojalaus bendradarbiavimo,** atmetus į šalį visus **prestižinius** momentus — štai šiandien yra sąlyga, be kurios kelias į konsolidaciją neįmanomas. Ar yra kas Vlike klausimą taip pastato?

Taip, LTS atstovas jį greičiausiai taip pastatys. Bet būtų tuščios pastangos jam vienam tą daryti. Tačiau jūs galit tai padaryti penki (šeštas šiuo metu "paraližuotas"), ar nors keturi, pagaliau — nors trys! Prie kietų trijų atsiras ir prisidedančių, nors vėliau.

Kursas, kurį Vlikas šiandien laiko MK, PK ir KŽ rankomis, yra subankrutavęs. Ar Sveikas arba E. Simonaitis būtumėt linkę jį dar palaikyti savo pritarimu ar nors neutralumu? Mano galvoj tas kažkaip tiesiog netelpa. Jei taip, tai nebegalima tikėti jokia logika!

Reikia imti griežtai kitą kursą, kad Vliko laivelis galutinai nesudužtų. Nebijokit net ir kokį stiebą laužti ar burę nuplėšti — rodos ir laivuose kaikada taip tenka daryti — reikalas eina apie išsigelbėjimą nuo avarijos, kuri, šio kurso prisilaikant, neišvengiamai artėja.

Nuo ML (Mažosios Lietuvos) atstovų čia labai daug priklau so. Jei Jums bent keturiems pavyktų pareikalauti naujo kurso, tai jau būtų beveik laimėjimas. Jei jūs neigiate partinių interesų gynimą, tai, ma no supratimu, pasipriešinkite jam, nes dabartiniu kursu einant tik partijos interesas yra ginamas prieš bendrą reikalą".

***

Ši ištrauka apima visas M. Gelžinio iš to jam rašyto laiško saviškai atrinktąsias vietas. Laiškas baigiamas šiais žodžiais:

"Tai, kas čia pasakyta, be abejo, nėra koks reikalavimas ar diktavimas, nors kaikas gal ir temperamentingai pasakyta. Jei su kuo nesutinkate — aiškinkimės, jieškokime išeities. Aš nieko prieš neturiu, jei tais klausimais pasidalinsite ir su savo kolegomis iš ML, ypač su Simonaičiu, kuriam geriausi mano linkėjimai (jis vargu ar mane atsimena — mažai teko turėti artimesnių kontaktų). Neturiu nieko prieš, jei tuo reikalu atvirai kalbėsite ir su kitais atitinkamais kolegomis iš Vliko (turiu galvoj pp. Norkaitį, Glemžą, Migliną, nekalbant jau apie Tomą, kuris tuo reikalu painformuotas). Čia yra kvietimas ne politinę partijų koaliciją sudaryti "vidaus" politikai vesti, bet sudaryti koaliciją pakeisti Vliko kursui, gelbėti jį iš galutinio bankroto, kuris tikrai jam gresia nebe juokais.

Visus priekaištus šioms mintims priimu iš anksto su pasiryžimu juos svarstyti, na, ir galbūti, gintis nuo jų..."

***

M. Gelžinis, pagyręs šį laišką, kaip "gilų sielojimąsi ir rūpestingą gvildenimą mums visiems rūpimų klausimų", niekad nesiryžo tų klausimų svarstyti, bet tuojau dar sustiprino savo laikyseną priešinga kryptim. O štai dabar, po dvie jų su viršum metų, teikėsi tą laišką net sufalsifikuoti... Taip atstovaujama ML Vliko Vykdomojoj Taryboj... O dabar girdėti, Kad MG ryžtasi net organizuoti "tikrai gerą" "tautininkų" partiją...

V. R.

Nicoje, Pietų Prancūzijoje kilo pužadistų riaušės. Žandaras, kaip matote, užsimojo vienam jų su lazda, bet moteriai, riaušininko draugei, ištiesus ranką, nuo to smūgio susilaikyta.

Savo 101 metų gimtadienio puotoje, Katherine Parker, tik Angeles, Cal., įsakė uždegti tik vieną žvakę, nes, girdi, "aš dabas pradedu iš naujo gyventi".

VILNIAUS AERODROME NĖ VIENO LIETUVIŠKAI KALBANČIO ŽMOGAUS

LNA, kovo 1.— Naivus keleivis iš vieno "liaudinės demokratijos" krašto buvo labai nustebintas, kad didžiuliame Vilniaus, "suvereninės Lietuvos" sostinės, aerodrome visi pareigūnai kalba tik rusiškai. Susidomėjęs tuo jam netikėtu reiškiniu, be to, Lietuvą šiek tiek pažindamas iš prieškarinių laikų, tyčia paprašė, kad jam pakviestų vertėją, kuris padėtų susikalbėti su rusais pareigūnais. Paaiškėjo, kad net vertėjo nebuvo galima rasti, nes aerodrome iš viso nesama nė vieno lietuviškai mokančio tarnautojo. Tas pats vaizdas esąs visose Vilniaus administracijos įstaigose ir net krautuvėse.

Vėliau dar kurį laiką buvodamas Vilniuje ir kituose Lietuvos miestuose, kalbamasis keleivis jau godžiai stebėjo, kokia ateitis laukia jo paties krašto, žymiai vėliau už Lietuvą tvirtina jau ir anksčiau, iš pačių komunistų spaudos turėtą įspūdį, kad daugiausia rusų Lietuvoje yra susimetę į Vilnių ir Klaipėdą. Vilniuje, pagal to tuvą susilaukusio "liaudinės demokratijos". Jo išvados parodo, kad apie pusė gyventojų esą rusai, o kitos pusės trys ketvirtadaliai kalba lietuviškai. Likusieji, tai yra, apie aštuntadalis visų miesto gyventojų, kalba lenkiškai. Ka dangi rusai užima daugiausia valdines ir šiaip vadovaujančias pareigas, tai rusų kalba vyrauja, o vietos gyventojai at rodo užguiti.

Mažesniuose provincijos mies tuose (nemini kokiuose) jau ne tik krautuvėse, bet ir įstaigose žmonės susikalba lietuviškai. Ten rusai užima tik augštesiąsias pareigas vietinėje administracijoje bei įmonėse, ir tai ne visas.

Raila ir Miloszas prancūzų žurnale dėl A. Mickevičiaus

LNA, vasario 28. — Preuves, vienas rimčiausių prancūzų mėnesinių žurnalų, 1956 m. vasario mėnesio numeryje paskelbė platų B. Railos laišką "Mickevičius — lenkas, ar lietuvis?" ir lenkų poeto Czeslawo Miloszo atsakymą į tą laišką.

B. Raila rašo, kad lietuviai niekad nesikėsino atimti A. Mickevičių iš lenkų literatūros, tačiau pabrėžia, kad būtų nesąmonė ginčyti lietuvišką Mickevičiaus partiotizmą, kai jis gimė Lietuvos krašte, mokėsi Lietuvos sostinėje ir vėliau gyveno kitame Lietuvos miestе, ir ypač kai jo poezijos temos lietuviškos, o siužetai paimti iš Lietuvos istorijos, papročių bei tautosakos. Ta proga B. Raila pabrėžia, jog netikslu vadinti seperatizmu lietuvių pastangas atkurti seną savo valstybę.

Czeslaw Milosz savo atsakyme nurodo, kad jis neturėjęs tikslo įžeisti lietuvių tautinius jausmus, nes jis lietuvių tautą gerbiąs, ypač, kad ir jo paties protėviai esą kilę iš lietuvių tautos. A. Mickevičiaus jis nepristatęs kaip lietuvio tik todėl, kad jis esąs visuotinai pripažintas lenkų poetas. Šiaip jau Cz. Milosz visada pabrėžiąs jam brangiausio poeto Adomo Mickevičiaus lietuvišką kilmę, didžiuodamasis, kad ir jis pats, Milosz, esąs gimęs Lietuvoje, tame "poezijos krašte."

LNA, vasario 29. — Lietuvoje seniai žinomas archeologas Tarasenka tebedirba Kauno Valstybiniame Dailės Muziejuje. Vasario pabaigoje išleista jo knyga "Lietuvos pilekalniai". Knygoje yra Lietuvos piliakalnių bei juose surastų, įrankių nuotraukų ir dar pirmą kartą skelbiamos istorinės-dokumentinės medžiagos.

PRANCŪZIJA GALI NETEKTI MAROKO, ALŽYRO IR TUNISO

Represijos tik padidina sukilėlių eiles. Palikę kaimus, arabai eina į kalnus ir stoja į sukilėlių eiles.

Ne kiekvienas arabas priima mas į sukilėlius. Pirmoj eilėj, aišku, jis turi būti musulmonas, bet taip pat turi įrodyti savo moralę. Žuvusiųjų sukilėlių šeimoms mokama pašalpa, o kritusiųjų vardai įrašomi į didvyrių sąrašus.

Jei pradžioj sukilėliai skurdo ir blogai maitinosi, šiandien jie turi uniformas ir gerą maistą.

Vienas paimtas į nelaisvę arabas prancūzams aiškinosi, kodėl jis stojo į sukilėlių eiles.

"Ten kalnuose kasdien pjau na aviną ir pirmą kartą savo gyvenime aš valgiau mėsą... Prieš tai iš savo uždarbio aš vos galėdavau nusipirkti keletą figų..."

Skurdas, galima sakyti, buvo viena iš pagrindinių sukilimo priežasčių. Prancūzai kolonistai rūpinosi savimi, visai nekreipdami dėmesio į arabą, kurį jie naudodavo tik kaip pigią darbo jėgą.

Šiandien Alžyre laisvai važinėti iš miesto į miestą neįmanoma. Nuolat išardomi geležinkelių bėgiai, nukerpami telefono laidai, užpuldinėjami automobilistai. Pavojinga sėdėti net kine ar kavinėje, nes nesi tikras, ar arabas nepaleis kulkosvaidį... Neseniai Philippeville miestas beveik savaitę laiko buvo be vandens. Vandentiekio vamzdžiai buvo susprogdinti ir miestas turėjo naudotis citernomis. Praktiškai ir dabar šis miestas pasiekiamas tik oro keliu. Gyven tojai gyvena baimėje, nes mato, kad net Prancūzijos kariuo menė negali jų apsaugoti.

Arabų patarlė sako: "Šunys loja, bet karavanas eina". Milijonams žmonių Šiaurės Afrikoje šiandien svarbu atspėti, kas suvaidins "lojančių šunų" vaidmenį — sukilėliai ar prancūzai.

Viena aišku: jei ramybę ir pavyks atstatyti, prancūzai jau nebeturės tų teisių, kuriomis jie naudojosi Šiaurės Afrikoje.

Vagystės, spekuliacija tarybinėje Lietuvoje

LNA, kovo 1.—Vilniaus miestui esąs labai būdingas rusų jaunuolių chuliganiškas siautėjimas ir praeivių užkabinėjimas.

Kitas po visą kraštą išplitęs reiškinys, tai vagystės ir spekuliacija. Tuo ypač pasižymi rusai pareigūnai ir karininkai, bet neatsilieka toli ir vietiniai, patekusieji kiek į augštesnes pareigas, pavyzdžiui, įmonėlių ar krautuvių vedėjai. Didesnės vagystės bei spekuliacijos paprastai lieka "neišaiškintos", bet už smulkias vagystes vietos žmonės esti ir smarkiai baudžiami.

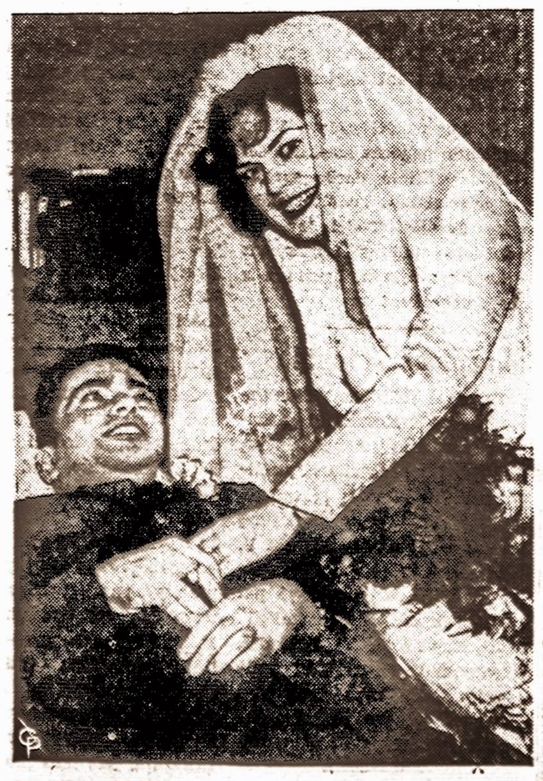

Amerikos lakūnas Michael Stroms, kuris buvo paraližiuotas po polio ligos, susituokė su angle Silvia Vincent. Į baptistų bažnyčią, kurioje įvyko santuoka, kareivį turėjo atnešti.

Sporto GYVENIMAS

Šachmatų pirmenybės

New Yorke liet. pirmenybių nugalėtoju tapo Staknys, laimėdamas lemiamą tašką iš Vilpišausko aštuntame rate. Nors dar liko vienas ratas iki pirmenybių užbaigimo, Staknys, nepatyręs iki šiol pralaimėjimo, turi 7 taškus ir jokiam kitam varžovui neįmanoma jo dabar pasivyti.

Slapšys, paskutiniame rate nors laisvas, išsilaikė lentelėje antroje vietoje pasekme 5,-5 — 1,5. Trečiuoju atsistojo po šio rato Sakalas 4,5 — 2,5, paimdamas svarbų tašką iš Adomaičio po šešių valandų įtempto lošimo. Nors Adomaitis ir gana tiksliai gynėsi endšpilyje, retkarčiais net pereidamas į puolimą, tačiau spaudimo neišlaikęs turėjo kapituliuoti prieš Sakalo medžiaginę persvarą.

Įdomi kova išsivystė Trojano-Račkausko partijoje. Aštriame žaidime su abiejų karaliais atviroj lentoj, Račkauskas lošdamas juodais įsiveržė priešininko teritorijon ir užmatavo baltą karalių. Andriulio-Milčiaus partija liko atidėta. Kitų rezultatai po aštuonių ratų: Vilpišauskas 4-3, Milčius 3-3, Trojanas ir Adomaitis po 2-5, Račkauskas 2-6 ir t.t.

Paskutiniame rate susitinka: Staknys— Trojanas, Milčius—Vilpišauskas, Sakalas—Andriulis ir Slapšys—Adomaitis. Račkauskas laisvas.

RUNGTYNĖS SU ESTAIS

Kovo 16 d. į Lietuvių Atletų Klubą 1332 Halsey St. Brooklyne, atvyksta estai šachmatininkai draugiškoms rungtynėms su lietuviais ant 10 lentų. Mūsų komanda bus sudaryta iš pirmenybių dalyvių, papildant kitais stipriais žaidėjais. Rungtynių pradžia 8:30 v. v., Įėjimas laisvas. E. S.

Norime dar kartą priminti, kad Liet. Sporto Klubo penkmečio minėjimas įvyks balandžio 28 d. (šeštadienį) Grand Paradise salėje. Bus meninė programa, šokiai ir bankietas. B. K.

SEKMADIENĮ FUTBOLAS

Šį sekmadienį, kovo 11 d., Liet. Sporto Klubo pirmoji futbolo vienuolikė žais prieš Minerva S. C. New York State taurės varžybose. Rungtynės įvyks savoje aikštėje New Farmers Oval 3 val. p. p.p Jaunučiai 12,30, jauniai 1,30.

Krepšinio pirmenybės

LAC krepšininkai kaip ir ankstyvesniais metais, dalyvauja YMCA Rytinio Distrikto rengiamose krepšinio pirmenybėse.

Pirmasis pirmenybių ratas lietuviams krepšininkams nebuvo perdaug sėkmingas. Teko pasitenkinti 3 vieta iš dalyvaujančių devynių komandų.

Vasario 25 d., LAC krepšininkai pradėjo antrąjį pirmenybių ratą. Po pratęsimo pralošė žydų komandai, rezultatu 57:54 (51:51).

Žaidė: J. Daukša 18, R. Kazlauskas 12, A. Cileino 9, A. Keškonis 7, J. Birutis 6, A. Bagdonas 2.

Šį šeštadienį, kovo 10 d., 9 valė vak. įvyks krepšinio rungtynės tarp LAC ir Philemon komandų.

Rungtynės vyksta YMCA patalpose, esančiose Marcy Ave. Brooklyne.

Kviečiame visus sporto mėgėjus atsilankyti. A. R.

● **Po keleto mėnesių tylos vėl pradėjo veikti Etnos ugniakalnis Sicilijos saloje.**

● **Leono Trockio našlė, gyvenanti Meksikos sostinėje, kreipėsi į Sovietų Sąjungos vyriausybę, prašydama savo vyro vardą išbraukti iš "liaudies priešų" sąrašo.**

● **Iš Vienos pranešama, kad rinkimai Austrijoje įvyksta gegužės 13 d.**

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Lietuvių bendrovė OVERSEAS CARGO CO., atstovaujanti didelę anglų firmą HASKOBA Ltd., Londone, siunčia į LIETUVĄ ir kitus kraštus siuntinius su vilnonėmis medžiagomis, maistu, avalyne, vaistais ir kit. **100% garantija —pilnas draudimas.** Visus reikalingus mokesčius sumoka siuntėjas, gavėjui mokėti nieko nereikia. Siuntiniai siunčiami iš Londono Anglijos, tad labai greitas pristatymas.

Prašykite mus į LIETUVĄ siunčiamų gėrybių sąrašų:

OVERSEAS CARGO CO.
4426 S. Rockwell Street,
Chicago 32, Ill.
Tel.: YArds 7-4337

RUBBER STAMPS
ENGRAVING METAL & PLASTICS
CONCORD STAMP
RUBBER & METAL STAMPS
INC. OF WASHINGTON
79 Warren St. New York, N.
Tel. BEel-man 3-6828

Vaistai viduriam

Čia yra naminiai vaistai: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuošių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys, odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, puslės ligų, širdies supykimo, šiurpuliavimo, peršalimo, dieglių, renmatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kaina $4.00.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Tel. RE. 7-0658
L. SCHULTZ
GROŽIO SALIONAS
Pusmetinis plaukų garbiniavimas Plaukų dažymas
Patikimas patarnavimas
●
Hans N. SCHULTZ
Laikrodžiai ir puošmenys
Laikrodžių taisymas
234 EAST 86th STREET
New York 28, N. Y.

LIETUVIŠKŲ SALDAINIŲ CENTRAS

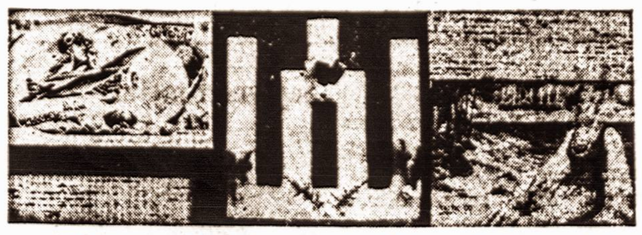

Lietuviški saldainiai: — **Darius-Girėnas, Gedimino Stulpai** ir **Birutė** — pagaminti Brooklyn, N. Y. Lietuviški saldainiai: — Vėželiai, Dūdelės, Vyšniai, Joniškio Slyva ir kiti pagaminti St. Petrausko, Chicago, Ill.

Saldainių Centre—lietuviškų saldainių kainos prasideda nuo **77 centų už svarą.**

Lietuviškų Saldainių galima gauti:— **BALTIC CO.** 337 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y. EV 4-1232 ir **LAIMOS** Knygyne ten pat, Tel. EV. 8-6163.

Pats seniausias Amerikos lietuvių žurnalas yra
MARGUTIS
Jis iliustruotas, turiningas, įvairus ir visados gyvas.
MARGUTIS
išeina kiekvieną mėnesį. Pasiųskite adresą ir gausite numerį susipažinimui. Margučio metinė prenumerata tik $3.00.
MARGUČIO adresas:
6755 S. Western Ave.
CHICAGO 36, ILL.

Kraus & Nussbaum
Žieminių paltų išpardavimas. Kostiumams ir kitiems drabužiams kainos sumažintos.

Kostiumai, rudeniniai ir žieminiai paltai. Kelnės. Kostiumai ir su dvejom kelnėm. Vietinės ir importuotos medžiagos. Pataisymas garantuotas.
Siuvame vyrams ir moterims kostiumus ir paltus pagal užsakymą.
308 E. 86th St. New York.
(šalia 2nd Ave)
Tel. RE 4-2471

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje, yra švieži, nes jie atgabenami lėktuvais.
Šiuos tikrus, lietuviškos gamybos, sūrius Petras Lisauskas pristato visoms krautuvėms rytinėse valstybėse.
Gydytojai sako, kad maitinimasis pieniškais produktais, ypač sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių.
Lietuviški sūriai, kurių Petras Lisauskas pataria tuojau užsisakyti, turi visas tas teigiamas kokybes.
Petro Lisausko krautuvėje (prieš Maspetho lietuvių bažnyčią) taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, tikrų lietuviškų dešrų ir šviežių, tiesiai iš farmos atvežtų, kiaušinių.
Atsiminkite: Petro Lisausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai.
Petras Lisauskas lietuviškus sūrius reguliariai pristato šiems savo atstovams: V. Abeciūnas, New Britain, Conn. ir Boston Co., Elizabeth, N. J.

PETRAS LISAUSKAS
Lietuviškų sūrių Atstovybė Rytinėse Valstybėse
64-09 Clinton Ave., Maspeth, N. Y.
Telefonas TW 4-8087

Laikraščiui leisti pinigai irgi reikalingi. Ar jau atnaujinote savo prenumeratą.

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE CAFE
1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

CASINO TEATRAS
210 East 86th St., New York Tel.: RE 4-0257 BU 8-0561
Nuo kovo mėn. 9 iki 15 d.
"STRASSENSERENADE"
Vico Torriani — Sybil Werden — Ellinor Jensen
ir
"QUAX, DER BRUCHPILOT"
Heinz Ruehmann — Karin Himbold — Hilde Sessak
Naujausia vokiška savaitės apžvalga.

ANTON APPEL
Parduodami lietuviški skilandžiai, dešros ir kiti pirmos rūšies maisto dalykai.
JERSEY PORK
428 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas, STagg 2-3108

M. and Z AUTO COLLISSION WORKS
JULIUS MALDUTIS
BENDRI AUTO TAISYMO DARBAI
937 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
Tel. EV 8 9794
Namų telefonas: HY 7-3247

KARLONAS
Funeral Home
Lietuviams tarnauja daugiau, kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. 9-1181

Lietuviška Radijo PROGRAMA
AMSTERDAM, NEW YORK
WCSS 1490 klc.
Sekmadieniais 7—8 v. v.
Programos vedėjas
J. OLŠAUSKAS
Reikalų vedėjas ir pranešėjas
LEONARDAS HARTVIGAS

DRABUŽIAI MŪSŲ SANDĖLY PARDUODAMI TREČDALIU PIGIAU, NEGU KRAUTUVĖSE
GERIAUSIA MEDŽIAGA IR DARBAS.
Ateikite ir įsitikinkite. Mes kalbame lietuviškai.
REGAL MANOR CLOTHES
53 WEST 23rd ST. NEW YORK 10, N. Y.
ORegon 5-5090-1-2-3

LIETUVIAI ADVOKATAI

ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 7-8067

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS 73, N
NEwton 9-6620

KĘSTUTIS W. MICHELSON
87-14 111th ST.,
RICHMOND HILL 18, N. Y.
VIrginia 6-6060

ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius — ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

SHALINS FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. — **J. B. SHALINS**
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

AUGUST P. GUSTAS, Inc.
AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME
635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone LInden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

VISAME NEW YORKE NERASITE GRAŽESNIŲ IR PATOGESNIŲ SALIŲ, KAIP
GRAND PARADISE
Ką nerengtumėte — koncertą, vestuves, šokius, ar prakalbas — Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.
Reikalų Vedėjas
I. WEINSTEIN
320 GRAND ST. BROOKLYN 11, N.Y.
EVergreen 7-1123

PER RADIJĄ Į LAISVĘ!

Jau 15 metų
LIETUVIŠKAS ŽODIS IR DAINA SKAMBA LIETUVOS ATSIMINIMŲ BAIGDAMIS DIDŽIOJO NEW YORKO NEW JERSEY IR CONNECTICUT LIETUVIAMS PRIMINDAMI MŪSŲ KOVOJANČIĄ TĖVYNĘ
ŠEŠTADIENIAIS 4:30-5:30 val. p.p.
STOTIS WEVD 1330 KIL., IR 97.9 MEG. (FM)
DIREKTORIUS JOKŪBAS J. STUKAS
1264 White Str. Hillside, N.J.
WAverly 6-3325

A. Andriuškevičius
Laikrodininkas ir Juvelyras
Didelis brangenybių pasirinkimas.
485 Grand St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-2318

STEAMBOAT INN
ALMA KASMOČIŪTĖ, Vedėja
ĮVAIRIAUSI GĖRIMAI IR PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
SALĖ ĮVAIRIOMS PROMOGOMS
DIDELIS IR GRAŽUS SODAS PIKNIKAMS.

Alma Kasmočiūtė
89-91 STEAMBOAT ROAD. GREAT NECK, L. I.
Telefonai
Greta Neck 2-1546 (Biznio) — Geat Neck 2-3389 (Namų)

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
BARAS, RESTORANAS
SALĖ vestuvėms, susirinkimams, parengimams, etc.
●
Vyt. BELECKAS
savininkas

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewoode

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.
Tel. LOcust 2-9229
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.

PAS MUS

K. Žalkauskui, buvusiam Viliko Vykd. Tarybos pirmininkui, Valstiečių Liaudininkų Sąjungos kuopa rengia priėmimo pobūvį, kuris įvyks šį šeštadienį 6 v. v. Peasant Union patalpose, 285 Central Park West, New Yorke.

J. V. Valiekas, mūsų skaitytojas ir bendradarbis, siunčia linkėjimus iš Meksikos, kur da bar atostogauja.

M. Buivydienė, nuvykusi į Phoenix, Arizona, mums rašo: "Aš nutariau apsigyventi šiame gėlėmis pasipuošusiame krašte, kur nuolatinė vasara".

Antanas A. Olis, su žmona grįžęs iš kelionės po Karibų salas ir Pietų Ameriką, porai dienų buvo sustojęs New Yorke. Praeitą trečiadienį Oliai išvyko į Chicagą.

St. Bujanauskas, šerifas iš Ansonia, Conn., aplankė seserį I. Misiūnienę ir draugus bei pažįstamus Brooklyne. Ta proga svečias Vienybei paliko 15 dolerių.

Dr. S. Biežis, SLA reikalais atvykęs į New Yorką, su vietos veikėjais tarėsi dėl būsimojo lietuvių sąskrydžio Washingtone. Gausiame, tuo reikalu sukviestame, susirinkime buvo pasikeista nuomonėmis.

Rožė Pupkienė iš Ocean Gate, N. J. ir jos sesuo Stulgaitienė iš Philadelphijos šiuo metu atostogauja Miami, Fla. ir ta proga siunčia linkėjimus Vienybei.

Jonė Žukauskaitė, kaip jau praeitame Vienybės numeryje buvo rašyta, ruošiasi atidaryti vasarnamį Bradley Beach, N. J.

Antanina Valkienė, ilgamėtė Vienybės skaitytoja ir nuoširdi jos rėmėja iš E. Hartford, Conn., neseniai susituokė su J. Mačiūnu iš Southington, Ct.

Jieva Trečiokienė ir Nellė Leleštienė grįžo iš Bahamas ir Kūbos salų, kur jodvi praleido atostogas.

Antanas P. Senikas, Emilija Čekienė, Aleksandras Daunys, Kazys Siliūnas ir Aloyzas Petrikas sudaro naują Lietuvos Nepriklausomybės Fondo valdybą.

W. F. Laukaitis, kaip Baltimore The Evening Sun praneša, numatomas kandidatu į federalinius teisėjus.

Ona Užupienė, 76 Summer St., Manchester, Conn., prašo pranešti jai dr. Gilis, nervų specilisto, adresą.

Nelės Albrechtienės gimtadienio pokylis

Jurgio ir Marijos Diržių rezidencijoje, Bayside, N. Y., neseniai įvyko jauki vienybietės Nelės Albrecht gimtadienio puota, kurią surengė jos artimi draugai bei draugės. Nelė apie šią puotą nieko nežinojo, todėl jai staigmena buvo ypač maloni.

Pokylyje dalyvavo: Podžiai, Mažeikai su dukrele, Paulauskai, Sinušienė, Mildred Mitchell, Stanley Pilipovich, p-nia Blake su šeima, Norkuvienė, Slapšiai su dukrele, Gramienė, Jurkša, p-nia Volan su duktėria ir sūnum, Tamulaičiai, Diržiai, Pocienė, Jonas Diržis ir kiti. Pokylyje taip pat dalyvavo Nelės vyras Karl Albrecht su dviem sūnumis ir dukteria.

Nelė Albrecht reiškia padėką draugams už malonią staigmeną, taip pat už dovanas, kurių ji gavo pokylyje.

Nelės Albrecht vyras Karl yra stambus mėsos urmo pardavimo įmonės savininkas Brooklyne, vokiečių tautybės žmogus, bet kadangi žmona lietuvaitė, tai ir jis beveik tik su lietuviais draugauja.

New Yorkas ir Apylinkė

Velykų prašymas

Ateina šv. Velykos. Labai prasmingos šventės religiniu, šeimyniniu ir artimo meilės atžvilgiu. Visas krikščioniškasis pasaulis švenčia jas dideliu dvasiniu pakilimu ir stengiasi sutikti ir praleisti gražiai ir kilniai. Mes lietuviai, šalia religinių pareigų atlikimo, ruošiame dar ir Velykų stalus galiman puošniau, įvairiau ir sočiau. Velykų margučiai užima bene pirmą vietą tame puošnume. Gražus tai paprotys, girtinas ir pilnai palaikytinas.

Džiugu, kai prie Velykų stalo susirenka visa šeima, ir dvasios ramybė apgaubia visus. Tai yra tikroji bendruomenė, bent jos naturalioji ir pagrindinė užuomazga. Mūsų laikai neramūs ir pilni skriaudų. Ne visi galės prie bendro šeimos stalo susirinkti ir ne visos šeimos Velykų stalą turės. Daug bus tokių, kuriems nebus ne tik lietuviško margučio, bet ir sotesnio kąsnio ir duonos riekės. Mes lietuviai ypatingai daug tokių brolių turėsime Europoje ir tolimuose Rusijos plotuose. Tuo tarpu ne visus vargstančius galime pasiekti, bet yra daug jų, kuriuos pasiekti galime ir kuriems padėti galime taip pat.

Ruošdamiesi Velykų šventėms, pirkdami ir dažydami margučius, prisiminkim varge esančius, alkstančius ir paliegusius. Paskirkim nors mažą dalelę tos sumos, kurią išleisime Velykų dovanoms ir Velykų stalui. Siųskim savo aukas Velykų proga patyrusiam šalpos darbo vykdytojui Bendrajam Amerikos Lietuvių Šalpos Fondui — BALFui, 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Jis žino visus varge esančius: vaikučius, senelius, ligonius, gausias šeimas, nes jie visi BALFą gerai pažįsta ir jo pagalbos prašo. Pasidalykime tuo būdu savo Velykų stalu su visais. Nuo to mūsų stalas nepasidarys menkesnis, o dvasinė ramybė ir moralinis pasitenkinimas bus didelių užmokesčių už atliktą lietuviško solidarumo ir artimo meilės darbą.

Būkime vieningi, padėkime ranką varge skęstantiems.

Prelatas Jonas Balkūnas
E. p. BALFo Pirmininkas

"Joninių Burtai" Elizabethe šeštadienį

Brooklyno Operetės Choras atvyksta į Elizabethą šį šeštadienį. Čia jis 6 val. vakare Lietuvių Laisvės salėje suvaidins "Joninių Burtus," kurie praėjo su didelių pasisekimu Brooklyne.

Tas pats Operetės choras prieš metus Elizabethe suvaidinęs "Čigonus" paliko geriausius atsiminimus.

Vakarą ruošia ALT S-gos Elizabetho skyrius. Plačiosios apylinkės lietuviams susidaro reta proga pamatyti šį puikų pastatymą ir dvasiškai atsigaivinti.

Padėka

Brooklyno Operetės Choras dėkoja visiems, savo darbu ir pagalba prisidėjusiems prie sėkmingo "Joninių Burtų" pastatymo, o ypač solistei Violetai Tomkūtei-Pranckienei už dalyvavimą vaidinimuose, pianistui Aleksiui Mrozinskui už akompanavimą, rašytojai Nelei Mazalaitei už galutino "Joninių Burtų" operetės teksto paruošimą ir dailininkui J. Juodžiui už jo triūsą, projektuojant ir atliekant šiam pastatymui dekoracijas. Juozui Ginkui dėkui už paramą chorui, o V. Beleckui — leidimą nemomokamai naudotis jo svetaine choro pobūviui.

Choro valdyba

Septyneri metai be A. Vanagaičio

Antanas Vanagaitis

Prieš septynerius metus — kovo 10 dieną—mirtis nutraukė Antano Vanagaičio gyvybę, gyvybę žmogaus, kurs įsteigė Margutį, kurs jį sąžiningos ir rūpestingos auklės rankomis ir širdimi — išnešiojo ir auklė jo tąip, kad jis išliktų stiprus, su tvirtu charakteriu, su gera valia ir artimas kiekvienam iš Lietuvos atvykusiam žmogui. Velionies Antano Vanagaičio kūdikis — Margutis yra tąsa paties jo įsteigėjo gyvenimo, siekimo ir tikslų.

Platus visuomeninis baras, kuriame velionis Antanas Vanagaitis atsidėjęs vystė savo veiklą, kaip dabar, taip ir anais laikais — prieš virš 30 metų—reikalavo talkos. Ir jos niekados netrūko Margučio darbams, kuriuos planavo ir kuriems vadovavo velionis A. Vanagaitis. Jis su didele lietuvių inteligentų ir ne inteligentų talka, su jaunais ir senais lietuviais, su čiagimiais ir atvykėliais sugebėjo pastatyti Amerikos lietuviams nenykstantį paminklą. Už tai Amerikos lietuviai atsilygino jam gerais atsiminimais, ištikimybe jojo mintims, jo žodžiui, jo dainai ir jo raštui. Jų visų ilgėjimasis velionies Vanagaičio tebėra gyvas ir šiandien.

RUOŠIAMOS DISKUSIJOS EKONOMINIAIS KLAUSIMAIS

Šeštadienį, kovo 17 d. 7 val. vakaro Free Baltic House 131 East 70th St. (kampas Lexington Ave.) New Yorke, rengiamos laisvos diskusijos tema "Lietuvos ūkio įjungimas į Federalinės Europos ūkį". Klausimą referuos dr. Jurgis Budzeika. Besidomį šiuo klausimu kviečiami dalyvauti.

Diskusijas rengia Lietuvos Ūkio Atstatymo Studijų Komisijos Ekonominė sekcija.

STUDENTŲ DĖMESIUI

Visais Liet. Stud. S-gos išdo reikalais prašoma kreiptis naujuoju mano adresu: Vyt. Valaitis, Ohio University Washington Hall, 357 Athens, Ohio.

Parduodama

3-jų šeimų medinis namas neblogame stovyje, kaina $3,-500.

3-jų šeimų gražūs namai su dideliais šviesiais butais ir šildymu netoli Highland Park, įnešant tik $2000., o kiti išsimokėjimui.

2-jų šeimų namas, naujai atremontuotas, puikiame stovyje, su šildymu, Ridwoode, įnešant tik $2000., o kiti išsimokėjimui.

4-ių šeimų gražus mūrinis namas su garažais ir apšildymu, gražioje vietoje, kaina kaina $16,500. išsimokėjimui.

Kreiptis: Juozas Grabau, 227 Bedford Ave. Brooklyn 11, N. Y. STagg 2-7524

Ačiū visiems

Nuoširdžiai dėkoju visiems giminėms ir draugams, dalyvavusiems mano mylimos žmonos Uršulės Baranauskienės laidotuvėse. Taip pat visiems ačiū už gėles ir mišias.

Uršulė man paliko dukterį Elizabeth, taip pat pirmojo vyro sūnų Julių. Be to, Lietuvoje liko brolis ir dvi seserys. Ji buvo kilnios širdies moteris, visada stengdavosi padėti savo artimui.

Velionė, atvykusi į šią šalį 1912 m., buvo Vienybės skaitytoja.

Dar kartą reiškiu nuoširdžią padėką visiems užjautusiems mane ir mano šeimą liūdesio valandoje. **J. Baranauskas**

Visiems SLA nariams

Laimėjęs nominacijas, esu prašomas SLA Pažangos Komiteto, SLA veikėjų ir SLA narių dalyvauti SLA rinkimuose. Nesipriešindamas SLA narių geriems norams, aš sutikau dalyvauti rinkimuose ir būti renkamu į SLA centro iždininko vietą.

Pirmiausia man yra labai malonu padėkoti visiems SLA nariams balsavusiems už mane SLA nominacijose, o ypatingai SLA Pažangos Komitetui, kuris rado reikalinga mane pasirinkti kandidatu į SLA centro iždininko vietą.

Žinodamas, kad mano išrinkimas priklausys nuo Jūsų, SLA narių, balsavimo už mane, aš pasižadu, jeigu būsiu išrinktas, teisingai ir gerai patarnauti SLA organizacijai ir jos narių naudai.

Mano planas yra iždininko pareigose būti nedaugiau, kaip du terminus — ketverius metus.

Albinas S. Trečiokas,
Kandidatas į SLA Centro Iždininko Vietą.

Choro darbymetis

Brooklyno Operetės chorui dabar pats darbymetis.

Šiuo metu jau yra susitarta dėl dviejų choro išvažiavimų. Šį šeštadienį, kovo 10 d., "Joninių Burtai" bus statomi Elizabeth, N. J., o balandžio 21 d. su ta operete važiuojame į Philadelphiją. Vaidinimas, rengiamas ALTS skyriaus, įvyks Lietuvių Muzikalinio Klubo salėje. Dėl šios išvykos teko atsisakyti nuo dalyvavimo antroje lietuvių televizijos programoje, kuri, J. Stukui vadovaujant, bus kaip tik tą patį šeštadienį.

Tariamasi su newbritainiečiais dėl išvykos pas juos.

Choras, kuriam atsidavusiai vadovauja muzikas Juozas Stankūnas, gavo vėl naujų narių. **J. Jacyna**

ŽURNALISTŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos New Yorko skyriaus narių susirinkimas šaukiamas kovo 16 d. 7 val. 30 min. Piliečių Klubo salėje, 280 Union Avenue, Brooklyne. T. B. Mikalauskas, O. P., susirinkime skaitys paskaitą — Metmenis iš laikraštinės istorijos. Be to, bus svarstomi aktualieji skyriaus reikalai.

RUOŠIA MENO IR MUZIKOS POPIETĘ

Pabaltijo Moterų taryba kuriai šiais metais vadovauja Ellija Druva, ruošia meno ir muzikos popietę. Dr. Marija Gimbutienė skaitys paskaitą. Po paskaitos skambins pianistė Aldona Kepalaitė. Salėje bus trijų tautų moterų dailininkių paveikslai. Lietuvę moterį dailininkę savo kūryba atstovaus, Lietuvių Moterų Atstovybės pakviesta, Aleksandra Merker.

Popietė įvyks Estų namuose, 243 East 34th St., New Yorke, 5 val. popiet. **L. B.**

VELYKOMS GINKŲ KRAUTUVĖJE

Savo dirbtuvėje jau gaminami iš geriausio šviesaus ir tamsaus šokolado velykiniai įvairių dydžių klaušiniai, avinėliai, zuikiai, skirtingi pauščiai, kryžiai, lėlės ir daug kitko specialaus Velykoms.

Velykoms jau gauti pliušiniai ir kitokie zuikiai, avinėliai, lėlės, katinėliai ir kitoki meniški išdirbiniai.

Velykiniai specialūs įvairaus dydžio krepšiai, gražiai papuošti su geriausiais saldainiais ir velykiniais gaminiais.

Velykoms didžiausias pasirinkimas geriausių firmų gamybos šokoladiniai ir vaisiniai saldainiai gražiose dėžėse.

Velykoms specialūs naujos laidos meniški lietuviški ir angliški sveikinimo atvirukai.

Velykoms ir kitoms progoms kaip jau visiems yra gerai žinoma, galite rasti didžiausią pasirinkimą iš daug įvairių reikalingų kitokių vertingų ir meniškų gaminių.

Velykoms vertingi lietuviškos gamybos saldainiai. Rūtos gamybos geriausio šokolado su romu, plytelėmis **Laimutė**, pagamintas iš importuoto šveicariško geriausio šokolado.

Petrausko gamybos Chicagoje, gautose paskutinėse siuntose įvairiausių naujų rūšių, skonių ir pavadinimų, popierukuose, įvyniotų saldainių detaliam ir urmo pardavimui. Pasirinkimui sulig skonio, įvairaus svorio supakavime ir įvairiomis kainomis.

Velykoms Ginkų krautuvėje, visoks pasirinkimas yra labai didelis, stengiantis patenkinkinti visų pirkėjų skonį ir reikalavimus.

Jūsų maloniam atsilankymui esame pasiruošę bet kada.

Juozas ir Ona Ginkai ir Sūnus
495 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Telef. EV 4-9293 krautuvės,
EV 4-2956 — buto.

LB New Yorko Apygardos Kultūros Tarybos ruošiamas
LIETUVOS VALSTYBINIO TEATRO
35 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI
Akademija--Koncertas
1956 m. kovo 17 d., šeštadienį, 8 v. v.
CARNEGIE RECITAL HALL
154 W. 57th St. New Yorke
Programoje: Prof. J. Brazaitis, aktorius H. Kačinskas, baleto solistė Ald. Šlepetytė, solistai Juzė Augaitytė, Vincė Jonuškaitė, Felicija Pupėnaitė - Vasiliauskienė, Stasys Liepas, Rožė Mainelytė. Akomp. A. Mrozinskas.
Dėl riboto vietų skaičiaus, patartina bilietus įsigyti iš anksto pas Ginkų arba Laimos knygyne. Bilietas $2.00

ĮSNUOMOJAMAS atskiras kambarys su baldais gražioje Manhattano sekcijoje, netoli susisiekimo. Tel.: TR 8-5977.

Jonas Juodis
Draudimo Brokeris ir Buhalteris, turįs ilgą praktiką ir pasiruošimą atskaitybės darbe, pildys JAV mokesčių (U. S. Income Tax Return) pareiškimų blankus knygyno "Laima" patalpose, 335 Union Ave., Williamsburg darbo dienomis nuo 5.30 — 7 val. vakaro, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 2 — 7 val. vakaro ir savo bute, 664 Jamaica Ave. Brooklyn. Galite paskambinti telefonu EV 8-6163 į knygyną arba AP 7-9454 į butą dėl susitarimo.

LIETUVIS PERKA TIK PAS LIETUVĮ!
REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
MARIJONA JOKUBAITIENĖ, savininkė
JURGIS JOKUBAITIS, vedėjas
322 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2689
Vienintėlė lietuvių degtinės ir vyno krautuvė, gyvuojanti jau 20 metų.

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA
V. LUKAS, vedėjas

Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kuo geriausiai.
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
3% A YEAR
Latest Interest Rate
Interest starts every month.
Compounded semi-annualy on January 1st and July 1st.
THE Kings County SAVINGS BANK
Incorporated 1860
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000
Member Federal Deposit Insurance Corporation

JULIUS' RESTAURANT
JULIUS DAUGMAUDIS,
Savininkas
Stiklinis baras. Viena gražiausių užeigų Brooklyne
273 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9533.

JŪSŲ VISOKERIOPAM TURTUI APDRAUSTI
JUOZAS ANDRIUŠIS
Atstovauja pirmaeiles draudimo įstaigas.
Gyvybė apdraudžiama per Travelers Ins. Co.
Hartford, Conn.
Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
238 Leonard St. Brooklyn 11, N. Y.
EV. 7-8247.

Tel. VIrginia 9-3112
PARK FLOKIST
Matthew Mažeika
Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.
8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR
Kazys ir Alvina Buividai
Vakarais muzika prie baro.
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai.
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI
80 ST. MARKS PLACE, (8th St. ir 1st Avenue) NEW YORK, N. Y. GRamercy 7-9763